

Módszertani összegzés

szakmai ajánlások kidolgozása

EFOP-5.2.2-17-2017-00088

„Transznacionális együttműködés Békés megyében”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Modul Matematika Aljabar Linear

Tartalom

Előszó	5
A projekt bemutatása	7
Egyensúly AE Egyesület bemutatása.....	13
A kutatás témája, célja, a probléma bemutatása	21
A kutatás témája.....	21
A kutatás célja.....	21
Kutatási módszerek.....	24
A kutatás lépései	27
A kutatás menete.....	31
Hipotézisek	43
Kvalitatív – kvantitatív módszerek	45
Fókuszcsoportos interjúk.....	46
Strukturált interjú 1.	48
Strukturált interjú 2.	49
Kvantitatív módszerek.....	50
Dokumentum elemzés	51
Ifjúságkutatások nyomában	52
Határon túli ifjúsági szervezetek, közösségek - Egyházak	76
Cserkészet	76
Civilek, diákszövetségek.....	85
Hivatkozások	105
Felhasznált kutatások, tanulmányok:.....	107
Ábrajegyzék:.....	108
Mellékletek	109
1. sz melléklet	109
2. sz melléklet	111
3. sz melléklet	113

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is crucial for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used to collect and analyze data. It highlights the need for consistent data collection procedures and the use of advanced analytical techniques to derive meaningful insights from the data.

3. The third part of the document focuses on the role of technology in data management and analysis. It discusses how modern software solutions can streamline data collection, storage, and analysis processes, thereby improving efficiency and accuracy.

4. The fourth part of the document addresses the challenges associated with data management, such as data quality, security, and privacy. It provides strategies to mitigate these risks and ensure that the data remains reliable and secure throughout its lifecycle.

5. The fifth part of the document concludes by summarizing the key findings and recommendations. It stresses the importance of a data-driven approach in decision-making and the need for continuous monitoring and improvement of data management practices.

Előszó

Minden kutatás célja, értelme végsősoron maga az ember. S ezek a tudományos igényű munkák egyben mesélnek arról, akik ebben a folyamatban dolgoztak, akikben megszületett az érdeklődés egy téma iránt, akikben gyökeret vertek a kérdések, kételyek és megszülettek a hipotézisek. Mindezt egy igazi cél érdekében, melynek középpontjában valójában annak a hivatásnak az odaadó képviselője áll, amelynek javítása végső célja a kutatást végzők előtt valami plusz, valami több, ami az emberért van. Igaz ez a társadalom, a nemzet, a közösség érdekében dolgozó kutatókra is. Igaz ez erre a kutatásra, mely egyszerre szól a nemzetek együttműködéséről és a nemzetben való megmaradás fontosságáról.

A munka, amit a békéscsabai székhelyű Egyensúly AE Egyesület felvállal e kutatás során egy olyan kutató munka megtervezése, levezetése, véghezvitele, amelynek célja alapvetően az esélyegyenlőség megteremtésének támogatása az ifjúság életében határon belül és kívül azáltal, hogy a helyzetfelmérésétől, annak elemzésén át, a joggyakorlatok megismerését is feltérképezve komplex módon lássák és láttassák a fiatalok, elsősorban a magyar nemzet fiataljainak helyzetét és keressék a kitörési pontokat a helyzetbehozás lehetőségeit. E kutatás során mindezt úgy kerestük, hogy nem magukat a fiatalokat kérdeztük, nem az ő viszonyulásaikat vizsgáljuk bizonyos kérdésekben kvalitatív vagy éppen kvantitatív módszerekkel. E munka során a velük dolgozó szakembereket, civilszervezetekben, egyházi közösségekben dolgozó munkatársakat

kérdeztük, legyenek azok önkéntesek vagy hivatásszerűen dolgozók, legyenek képzettek vagy éppen csak jószándékkal felvértezett laikusok. Tehát jelen projektünk elsődleges célcsoportja a kultúra, ifjúság, közművelődés területén tevékenykedő szakemberek, ezen belül:

- Közművelődési intézmények szakemberei, önkéntesei,
- ifjúsággal és/vagy kultúrával, kultúráközvetítéssel, közélettel, egyéni és közösségi kompetenciafejlesztéssel, közösségfejlesztéssel, esélyegyenlőséggel és egyéb határterülettel foglalkozó egyesületek, alapítványok, közösségek vezetői, szakmai munkatársai - kivéve a jelenleg aktívan a köznevelési és felsőoktatási intézményekben dolgozók,
- Egyházaknál tevékenykedő személyek,
- Helyi és településrészi önkormányzatok, hivatalok tisztségviselői, munkatársai
- Szakmai szervezetek (pl.: KKOSZ, NMI) képviselői,
- Ifjúságsegítők, kortársképzők.

Összességében kutatásunk során a célcsoport elsődlegesen mindazon szakemberek köre, akik a közművelődés, kultúra, ifjúság terén (és határterületein) állami és nem állami intézményekben tevékenykednek, és hozzá tudnak járulni ahhoz az ismeret-átadáshoz, amely a projektünk céljainak elérése érdekében szükséges.

A projekt a magyarországi fiatalok a magyar munkaerőpiacon való mind hatékonyabb sikeres elhelyezkedése érdekében a nemzetközi tapasztalatok, jó gyakorlatok megismerése, adaptálása a partner

szervezetek által. A munka kipróbálás és önkéntesség során elsajátítható képességek, készségek felismerése, tudatosítása. A fiatalokkal és önkéntesekkel foglalkozó szakemberek tapasztalat cseréje, jó gyakorlatok megosztása, hálózat építése, hosszú távú közös munkavégzés érdekében.

- ifjúsági csereprogramokkal kapcsolatos jó gyakorlatok cseréje, tapasztalatok megosztása.

- az önkéntes tevékenység során elsajátított munkatapasztalatok hasznosítása a munkaerő-piaci elhelyezkedés során.

- kutatás hazai és partneri megvalósítással, módszertani ajánlások kidolgozása, összegzés nyilvánosság elé tárása.

Hazai tanulmányutakon közös részvétel a partner szervezetek munkatársaival. Műhelymunka a fenti témák érintésével.

A projekt bemutatása

Az EFOP-5.2.2-17-2017-00088 azonosítószámú, „Transznacionális együttműködés Békés megyében” című pályázat megvalósítása 2017 novemberében 1-én indult. Kezdeti időszakban 4, nem közvetlenül Magyarország szomszédos országában tevékenykedő, de még a Duna régióba tartozó civil szervezettel dolgoztunk együtt. A partnerszervezetek Szlovénia, Horvátország, Bulgária és Bosznia-Hercegovina területéről származtak.

A Szlovákiában tevékenykedő Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto - (Association for Developing

Voluntary Work Novo mesto) nonprofit civil szervezet székhelye Novo Mesto. A szervezet közel negyed évszázada folytat közérdekű tevékenységet a szociális ellátás, az ifjúság és a kultúra területén egyaránt. Legfőbb küldetésük, hogy hozzájáruljanak a mindenkit befogadó és nyitottabb társadalomhoz. Támogatják a szolidaritás, a tolerancia, az önkéntesség, az aktív élet, a tiszta környezet, az állampolgári tudatosság és a kultúrák közötti párbeszéd értékeit.

Az UDRUGA ZA PROMICANJE AKTIVNOG GRAĐANSTVA- ECHO nonprofit civil szervezet székhelye Zágráb, Horvátország. A szervezetet azzal a céllal hozták létre, hogy támogassa a civil társadalmat és az emberi jogok védelmét, különös tekintettel a gyermekekre és a fiatalokra. A szervezet munkatársai széles körű ismerettel rendelkeznek a különböző projektek megvalósításában, a fiatalokkal való közvetlen munkában, különös tekintettel az esélyegyenlőség témakörében. Továbbá nagy tapasztalattal rendelkeznek a kapacitásépítési tevékenységek és a különböző képzések szervezésében is.

A Bulgáriában bejegyzett Институт за младежки иницијативи и иновации (Institute for Youth Initiatives and Innovations) egy Várnai székhelyű nonprofit szervezet, mely ifjúsági tevékenységeket és kezdeményezéseket valósít meg, amelyek célja konkrét problémák megoldása, a bevált gyakorlatok megszervezése és/vagy végrehajtása a közélet minden területén, valamint az ifjúsági gyakorlat, az oktatás, a tudomány, az innováció és az üzleti élet területén. Az Intézet elősegíti a lelki értékek és a kultúra fejlesztését és megerősítését, a civil társadalom fejlődését, az egész életen át tartó képzést, támogatja

a személyes fejlődést és az ifjúság kifejezését, az ifjúsági sport fejlődését, a fiatalok társadalmi beilleszkedését. Tevékenységi körébe tartozik az iskolán kívüli ifjúsági munka és az ifjúságpolitika Bulgáriában és annak határain túl is. Az IYII tagja az Ifjúsági Fórumnak, Várna önkormányzatával együttműködve. Ezen a fórumon Várna különféle helyi szektorain dolgozó 148 szervezet vesz részt pl. a szociális szolgáltatások, a hátrányos helyzetűek integrációja, az oktatás, a kultúra, a sport, a turizmus és a környezet területéről.

A negyedik együttműködő partnerszervezet a Local Democracy Agency Mostar a Mostari székhelyű nonprofit szervezet, amelynek célja az alapvető demokratikus értékek, mint például a jogállamiság, az ifjúság, a helyi fejlesztések, az emberi jogok és a szabadság védelme, a kisebbségi jogok védelme, a demokratizálódási folyamatok támogatása, a társadalmi-gazdasági fejlődés, a multikulturalizmus, valamint az európai integráció. A „Center for Architecture, Dialogue and Art (ADA) Mostar”, amit a Local Democracy Agency Mostar-on belül alapítottak, olyan független platform, amelyen a polgárok, a közintézmények, az egyesületek és a gazdasági és társadalmi területek képviselői találkozhatnak. Törekvésük, hogy megteremtsék a kapcsolatot az üzlet és a kultúra között annak érdekében, hogy hozzáadott értékeket generáljanak Mostar városának és hosszú távú fejlődésének.

A fenti pályázati partnerekkel való együttműködés 2017. november 1-től 2018. április 30-ig tartott. Az egyesület vezetősége és a partnerszervezetek képviselői közösen megegyeztek abba, hogy egy ilyen szintű együttműködéshez túl nagy a távolság, és a

műhelymunkákra, tanulmányutakra való utazás, azokon való részvétel rendszeresen problémát jelentene. Továbbá a elvi különbségek is nehezítették a munka előmenetelét, viszont a partneri kapcsolatot nem kívántuk megszakítani, annak reményében váltunk el, hogy adódik még alkalom a közös munkára. A partnercserére vonatkozó kérelmet az Irányító Hatóság jóváhagyta.

A pályázat első negyedét követően tehát teljes partnercserére került sor. 2018. május 1-től négy, Magyarországgal szomszédos országokban tevékenykedő civil szervezetekkel tudtunk együttműködést kialakítani. A négy partnerszervezet Román, Szerb, Szlovák, és Ukrán székhelyű:

- Románia: Erdély, Pátrium, együttműködő partner: Áldás Népeesség – Binecuvantare Egyesület, Kolozsvár és környéke
- Szerbia: Vajdaság, Délvidék, együttműködő partner: Bánáti Magyar Pedagógusok Egyesülete, Nagybecskerek és környéke
- Szlovákia: Felvidék együttműködő partner Dychový orchester Veselá Kapela z Komárna. Révkomárom és környéke
- Ukrajna: Kárpátalja együttműködő partner: Napsugár Nonprofit Civil Szervezet, Tiszapéterfalva és környéke

A romániai, Kolozsvári székhelyű BINECUVĂNTARE EGYESÜLET, Áldás Népeesség Egyesület története az Áldás-Népeesség Mozgalommal, 2004-ben kezdődött, ötletgazdája Csép Sándor, a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének volt elnöke. 2007. február 20.-án bejegyeztették jogi személyként, a Mozgalom keretében létrejött ÁLDÁS NÉPESSÉG – BINECUVĂNTARE

EGYESÜLET. Az Egyesület stratégiai alapelve a népesedés drámai állapotának a közbeszédbe való bevitele, a családbarát életfilozófia terjesztése, a gyermekvállalás fontosságának hirdetése, a közvélemény ráirányítása eme fontos nemzeti sorskérdésre. Az eltelt közel 10 évben számos rendezvény és családtámogatási akció fűződik az Egyesület nevéhez, többek közt az országos “A Harmadik Királyfi vagy Királylány” irodalmi verseny. Mozgalmuk és szervezetük minden hazafias érzelmű személyt és szervezetet megszólít. Tevékenységük egyre jobban terjed el a közbeszédben és kezd köztudatformáló tényezővé válni, elsősorban a gyermekvállalásról és a családról alkotott nézetek tekintetében.

A Napsugár Nonprofit Civil szervezet központja Ukrajnában, Tiszapéterfalván található. A kárpátaljai Napsugár Nonprofit Civil Szervezet családi kezdeményezésre alakult Tiszapéterfalván. Nagy hangsúlyt fektetnek a hagyományok ápolására és a fiatalok felkarolására. Törekednek arra, hogy minél több a Kárpátaljai ifjúságot érintő programokban részt vegyenek, így például idén IX. „Dunán innen, Tiszán túl” Kárpát-medencei Ifjúsági, Népművészeti Tehetségkutató Verseny – Kárpátaljai elődöntő szervezésében is részt vettek.

A nagybecskereki székhelyű, Bánáti Magyar Pedagógusok Egyesülete Szerbiában található. A Bánáti pedagógustömörülés megalapításának ötlete már 2009-ben felmerült leendő tagok között. Hivatalosan 2011. január 26-án tartották meg a Bánáti Magyar Pedagógusok Egyesületének alakuló közgyűlést Nagybecskereken. Az egyesület egy nonprofit, különálló, nem politizáló civil szervezet.

Az egyesület megálmodója, és elnöke, Puskás János. A Bánáti Magyar Pedagógusok Egyesület legfőbb célja a magyarságtudat megőrzése és fejlesztése, a magyar nyelvű oktatás fejlesztése, a pedagógusok szakmai továbbképzése és korszerű pedagógiai módszerek ismertetése, illetve modern szakirodalom beszerzése. Szándékuk a hagyományápolás és a nemzeti kultúra megőrzése, a tantervben jelentkező, nemzeti kultúránkra vonatkozó hiányosságok pótlása, ezen felül táborok és versenyek szervezése.

Negyedik partnerszervezet Szlovákiából, Révkomáromból származik. A DYCHOVÝ ORCHESTER VESELÁ KAPELA Z KOMÁRNA szervezet 1986 szeptemberében alakult a ma már elhunyt Tavaly Péter vezetésével. Az alapító tagok kiváltak, majd egészen a kilencvenes évekig Vendelín Satko vezette tovább. A szervezet 31 éve alatt sok tag kicserélődött, de az alapító tagok még ma is aktívan együttműködnek. Évente 17-20 fellépésen vesznek részt Komáromban, járásunkban, kerületben és külföldön is. Egy zenekar-melynek létszáma 11 fő, és karnagya Moravcsík L'udovít, a zenekar elnöke, managere, és képviselője: Fülöp István.-munkáját is koordinálják. Ifjúsági munkát végeznek.

Nem célja a kutatásnak annak keresése, ami el-, vagy leválaszt a többségi helyzetben levőkről, de határozott célja a kisebbségben élő magyar nemzetiségiek esélyegyenlőségének a támogatása. Pláne nem cél feszültséget kelteni bárhol is, és éppen ezért a munka megkezdése előtt is minden partnerünkkel alaposan megvitatjuk a kutatási feltételeket, módszereket és a lebonyolítás térbeli, időbeli

korlátait, az esetlegesen felmerülő problémák, lehetőségét az egyes régiókban, különös tekintettel arra, hogy rejtenek-e ezek bármiféle kockázatot a külhoni partner szervezetekre nézve. Ezen egyesületekkel már több éves munkakapcsolata van az Egyensúly AE Egyesület által működtetett munkacsoportoknak, részegységeknek. Az eddigi közösen megszerzett tapasztalataink okot adnak arra, hogy bizalommal viseltessünk egymás iránt a kezdetektől a munkafolyamatok végéig. A munka konklúziójaként felismert feladatok véghezvitelét is reményeink szerint képesek vagyunk közösen felvállalni, jógyakorlatainkkal egymás lehetőségeit gyarapítani az egyes régiókban. A kutatást végző egyesület alapvető célja a kezdetektől a deprivált helyzetben lévők felemelése, képviselése.

Egyensúly AE Egyesület bemutatása

Az Egyensúly AE Egyesület az alkoholizmus ellen való küzdelmet vállalta fel a megalapításakor. Tudjuk az alkoholizmus egy igen összetett okokra visszavezethető társadalmi probléma, amely annak specifikusságából adódóan igényli a széleskörű multidiszciplináris ismeretek beágyazódását a munkafolyamatok végzésébe. Ezáltal az egyesület igen gyorsan eljutott arra a szintre, hogy célcsoporttal való együttműködésen túl a széleskörű szociális szolgáltatások mellett felvállaljon egyéb tevékenységeket, mely nem terjedhetett ki csupán a függőség okozta testi-lelki-mentális károsodás következményeinek korrekciójára. Az alkoholprobléma kezelése során alig van olyan

társadalmi csoport vertikálisan és horizontálisan is, amivel ne kerülne kapcsolatba így vagy úgy a tevékenységeiben résztvevő szakemberi. Különösen igaz ez, ha prevenció szintjén már az alapoktól vállalják fel a küzdelmet a függőséggel szemben. Hamar egyértelművé vált, hogy miként a függőségek kezelése esetén is be kellett vonni azokat a tényezőket, melyek kárt okoznak az embernek, azonképp képessé kellett válnia arra is, hogy a problémát magát előzményeivel és következményeivel együtt tudják látni. Így egyrészt az egyesület munkája több részre tagozódik, másrészt a korrekción túl a prevenció is előtérbe kerül. A korrekció terén mára már az egyesület nem csupán a szenvedélybetegekkel foglalkozik, hanem a pszichiátriai betegekkel is, és e munkában magasan kvalifikált, területre is külön képzett szakemberekkel dolgozik. A prevenció terén is felvállalta a különféle feladatokat akkor is, ha az csak közvetve van összefüggésben az alapításakor fókuszba került problémával. Így többek között foglalkoznak fiatalokkal, családokkal, nőkkel, gyerekekkel, fogyatékosokkal, különböző depriváltsággal, hátrányos helyzetű térségben élő embertársaikkal a megye számos településén. Az Egyensúly AE Egyesület mára már vállalja, hogy képviseli a szociokulturális helyzetükből adódóan sebezhetőbbé váló, érzékenyebb rétegeket, illetve érzékenyíti azokat, akik védettebb helyzetükből nem látják mindazokat a nehézségeket, amelyekkel meg kell küzdeni a különféle hátrányokkal küzdőknek. Vallják, hogy a társadalomban meglévő előítéletek magukban hordozzák a társadalom egészének veszélyeztetettségét, hiszen az egyes egyének, vagy az egyes családok szegregálódása kihat az egészre és hiányként

jelenik meg a társadalom egészének egységében. Mindezekon túl az egyesület célja az egyén, a család teljes exklúziójának veszélyének csökkentése, ami ellen szociális szakemberként vállalt feladatuk fellépni. Az egyesület alapszabályán is rögzíti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítését. Az esélyegyenlőség számukra a kiindulási alap, melynek elérésére kötelesek törekedni, mint szociális szakemberek, mint a feladatot felvállaló civil kezdeményezéseik, mind a kötelezően vállalt feladataikban, mind civil kezdeményezéseik során. Tehát az idők során az egyesület egy olyan komplex integrált intézménnyé vált, amelyhez tartoznak szociális szolgáltatások, illetve civil keretek között működtetett vállalatok, amelyek így modellértékű módon képes kezelni az igen összetett interdiszciplináris együttműködést is igénylő társadalmi, szociális problémákat. Ezáltal kész és képes válaszokat adni azokra a súlyos társadalmat érintő kérdésekre, amelyek e szektorokban egyáltalán nem, vagy csak részben elégülnek ki.

A szervezet feladatellátását megalapozó fejlesztési koncepció alapját az alábbiak képezik:

- Esélyegyenlőség megteremtése;
- A megyében működő civil szervezetek összefogása;
- Hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatása;
- Képzések, foglalkoztatási programok szervezése;
- Előadássorozatok, programsorozatok, rendezvények szervezése szociális témában.
- Felépülésszemplétű rehabilitáció, ártalomcsökkentés

Az egyesület eddigi tevékenysége során, mely lassan két évtizede van jelen a térségben megalapozta a projekt sikeres végrehajtásához szükséges helyi ismertségi, beágyazottsági szintet a következő területeken többek között:

- Prevenció
- Rehabilitáció, ártalomcsökkentés
- Család és ifjúságsegítés
- Munkaerőpiaci felzárkóztatás

A térségben élők napi szinten értesülhetnek az egyesület tevékenységeiről és nem csupán közösségi portálokon keresztül, hanem a mindennapokban széles körben elérhető közkedvelt egyéni, családi és közösségi programjaikon keresztül egyaránt. Vezetői, szakemberei operatív és gyakorlati szinten is munkakapcsolatban állnak a térségi önkormányzatok, civil szervezetek, munkáltatók és érdekvédelmi szervezetek képviselőivel, munkatársaival, ezáltal is biztosítva azt, hogy kellő számú célszemély kerüljön mozgósításra a projekt sikeres végrehajtása érdekében. Ily módon e kutatás véghezvitelében az egyesület képes volt kellő összefogást létrehozni a munka lebonyolításához.

Tekintve, hogy a transznacionális kutatás során, a munka határokon átívelően bonyolódik le, így több szempontból helyzeti előnnyel bír a munkacsoport. Egyrészt Békéscsaba köztudottan a hazai szlovákság egy kiemelten fontos városa, amely rendkívül jó kapcsolatban van a felvidéken élőkkel, melyet erősít az a történelmi múlt is, amelyek következtében gyakoriak a rokoni szálak is az egyébként egymástól

viszonylagosan nagy távolságra élők között. Másrészt a megye közvetlenül határos Romániával és közel van a délvidéken, Vajdaságban élőkhez is, így nem nehézkes létrehozni egy jól működő, sok közös programmal tarkított munkakapcsolatot az említett térségekkel, ahol bár határokon túl vannak, de mégis nagyszámban élnek magyarnemzetiségű, állampolgársággal is bíró egyének. A Kárpát-alján élők ügyének felvállalása sem okoz nehézséget az egyesület számára, hiszen úgy érzik, hogy fontos e sokszempontból legmostohább helyzetben élők ügyének felvállalása, hiszen őket nem csupán az teszi hátrányos helyzetben lévővé, hogy az unó határain kívül vannak, hanem az is, hogy egyrészt az Ukrán- Orosz háborús veszélyeztetettség is megnehezíti mindennapjaikat, másrészt az őket hátrányosan érintő nemzetiségi törvények (nyelvtörvény) következtében is kitettebbé válnak a diszkriminációra. Annak fényében, hogy egyesület vállalt feladata a küzdelem a depriváltság ellen, kötelességünknek érzik az ukrainai magyar fiatalok helyzetének kutatását.

Pályázatunk elősegíti az együttműködés erősítését a Duna stratégia országai és a visegrádi országok szakpolitikai szakértői között is. Ugyanakkor hozzájárulnak az egyenlő bánásmód érvényesüléséhez, és az oktatási egyenlőtlenségek mérsékléséhez. Továbbá a programok elősegítik a társadalmi felzárkózást is elsősorban a NEET fiatalok körében.

A célcsoport a humán szolgáltatásokat nyújtó állami és nem állami intézményekben, szervezetekben (kivéve köznevelési és felsőoktatási intézmények) dolgozó szakemberek, beleértve civil szervezeteket,

egyházi jogi személyeket, önkormányzatokat és nemzetiségi önkormányzatokat (társulásaik és intézményeik is).

Közvetlen célcsoport meghatározása:

Jelen projektünk elsődleges célcsoportja a kultúra, ifjúság, közművelődés területén tevékenykedő szakemberek, ezen belül:

- Közművelődési intézmények szakemberei, önkéntesei,
- Ifjúsággal és/vagy kultúrával, kultúraközvetítéssel, közélettel, egyéni és közösségi kompetenciafejlesztéssel, közösségfejlesztéssel, esélyegyenlőséggel és egyéb határterülettel foglalkozó egyesületek, alapítványok, közösségek vezetői, szakmai munkatársai - kivéve a jelenleg aktívan a köznevelési és felsőoktatási intézményekben dolgozók,
- Egyházaknál tevékenykedő személyek,
- Helyi és településrészi önkormányzatok, hivatalok tisztségviselői, munkatársai
- Szakmai szervezetek (pl.: KKOSZ, NMI) képviselői,
- Ifjúságsegítők, kortársképzők.

A projekt közvetett célcsoportja:

Maguk a fiatalok (15-29 éves korosztály), azon belül is kiemelten a hátrányos helyzetűek. Ők az elsajátított jó gyakorlatok, szervezési

technikák révén találkoznak a projekt eredményeivel, és annak pozitív hatásaival. A projekt alatt megvalósuló tanulmányutak, a megismert jó gyakorlatok, illetve azok adaptálása segíti a társadalmi felzárkózást azon fiatalok számára is, akik ebből a rétegekből kerülnek ki. Ennek köszönhetően a programok elősegítik a társadalmi felzárkózást. Ugyanakkor a projekt során a jobb helyzetben élők érzékenyítése is cél annak érdekében, hogy az empátiás készségük erősödjön és ezzel egyidőben a toleranciaszintjük emelkedjen ezáltal erősítve a kohéziós erőt az adott közösségek életében.

Kutatási területek, vizsgált témák:

A fiatalok munkaerőpiacon való elhelyezkedését kívánjuk segíteni nemzetközi és hazai jó gyakorlatok gyűjtésével, integrálásával és adaptálásával. Ezen kívül kutatjuk a közélethez, a közösséghez, a nemzethez és a családi életéhez való valós viszonyulásukat, a munkaerőpiaci helyzetüket, a felzárkózás lehetőségeit.

Az ifjúsági korosztály közéleti érzékenyítésének körülményeit vizsgáljuk.

Mint önálló, döntésképes egyénekre tekintünk az ifjúsági korosztályok tagjaira, ennek teljességéhez szeretnénk hozzájárulni azáltal, hogy e projekt keretében külföldi és hazai partnerszervezeteinkkel a tapasztalatszerző és összegző, kutatói munkával, majd publikálással záruló programunkkal kiemeljük és bemutatjuk a jógyakorlatokat, a problémás területeket. Illetve

mindezeket egy programtervben egymással együttműködésben
cselekvési tervben kívánjuk a mindennapokban is elérhetővé tenni

A kutatás témája, célja, a probléma bemutatása

A kutatás témája

A fiatalok munkaerőpiacon való mind hatékonyabb sikeres elhelyezkedése érdekében a nemzetközi tapasztalatok, jó gyakorlatok megismerése, adaptálása a partner szervezetek által. A munka kipróbálás és önkéntesség során elsajátítható képességek, készségek felismerése, tudatosítása. A fiatalokkal és önkéntesekkel foglalkozó szakemberek tapasztalat cseréje, jó gyakorlatok megosztása, hálózat építése, hosszú távú közös munkavégzés érdekében.

- ifjúsági csereprogramokkal kapcsolatos jó gyakorlatok cseréje, tapasztalatok megosztása.
- az önkéntes tevékenység során elsajátított munkatapasztalatok hasznosítása a munkaerő-piaci elhelyezkedés során.
- kutatás hazai és partneri megvalósítással, módszertani ajánlások kidolgozása, összegzés nyilvánosság elé tárása.
- Hazai tanulmányutakon közös részvétel a partner szervezetek munkatársaival
- Műhelymunka a fenti témák érintésével

A kutatás célja

A kutatás célja a fiatalok helyzetbehozásának, lehetőségeinek erősítése oly módon, hogy feltérképezzük azokat a humán szolgáltatásokat nyújtó intézményekben, szervezetekben dolgozókat

beleértve a civil szervezeteket, egyházi jogi személyeket, önkormányzatokat és nemzetiségi önkormányzatokat, aki részt vesznek a fiatalokkal való, a fiatalokért folyó munkában. A kutatás során megismertük azon jógyakorlatokat, módszereket, tapasztalatokat, amelyek eredményesebbé tehetik a fiatalok érdekében folytatott munkát. Tehát a kutatás célja, hogy a jógyakorlatokat azonosítsuk, miközben a tapasztalatszerzések során együttműködési tervet dolgozunk ki, jövőbe mutató projekteket szervezünk. A tapasztalatcsere, a jógyakorlatok felismerése és megismerése segítenek felismerni a pontos beavatkozási területeket, a prioritásokat, melyek mentén valóban elindulhat, amelyben a cselekvési folyamatban válik a gyakorlatban is hasznosíthatóvá mindaz, amit e kutatás felvállal. A közös munka során résztvevők képessé válnak túl az ajánlások megfogalmazásán, de azt nem mellőzve a gyakorlatban is hasznosítható közös cselekvési terv megalkotására és kipróbálására, a jógyakorlatok összegyűjtésére az egyes tapasztalatok feldolgozása által. A munka során célunk egy V4-es együttműködés keretén belüli szoros, a kutatási folyamatokon túlnyúló együttműködés kialakítása, melynek során összeségében célunk közvetve vagy közvetlenül a

- Nemzetiségekkel való kapcsolatfelvétel és szoros viszony kialakítása.
- Az ifjúsági együttműködések erősítése, közös programok szervezése
- Civil ernyőszervezetek egymás közötti együttműködése.

- Kulturális civil szervezetek és intézmények hálózati együttműködése a multikulturális sokszínűség megóvása és ápolása, az együttműködések tartalmának kibővítése, tapasztalatcserék erősítése érdekében.
- Komplex esélyteremtő társadalmi felzárkózási modell kidolgozása és ennek megfelelő mintaprogramok közös megvalósítása.
- Közösségfejlesztő szervezetek, egyházak és az önkéntes tevékenységet szolgáló szervezetek hálózati együttműködése, tapasztalatcserék erősítése.
- A család társadalmi szerepét erősítő jó gyakorlatok megismerése és cseréje.
- A Duna Stratégia megvalósítása keretében kialakítandó hálózati együttműködések támogatása

Mindezek fényében látható, hogy terveink és a pályázati kiírásban megfogalmazott célok teljes mértékben összehangolhatók, lefedik egymást, így illeszkedünk az adott ifjúságpolitikai stratégia terveihez, környezetéhez. Remélhetőleg munkánk megadja annak lehetőséget, hogy hozzáadott értéként szerepeljen, és ezáltal illeszkedjen a fejlesztési stratégiához.

Kutatási módszerek

A kutatás egészét tekintve a folyamatban rendkívül összetett és sok elemet magába foglaló munkát vállaltunk fel, mely kitért a fiatalokkal foglalkozó szakemberekkel való együttműködésre, a vizsgált régiókban dolgozó szakemberek, segítők felkeresésére, az internetes elérhetőségek, azok mozgásának kutatásra, strukturált, fókuszcsoporthozos interjúk készítésére, közös műhelymunkákra, tanulmányutak szervezésére. Tesszük ezt természetes módon a támogatási kérelemben kiválasztott szolgáltatás, módszer mentén a támogatási célterületre fókuszáltnak. A munkafolyamat során tehát egyrészt a kutatási tervünket használva, azok szakszerűségét is erősítjük a következőképpen:

- Tapasztalatintegráló magyarországi nyitókonferencián első sorban ismertettük a projektünk szándékait neves előadókat kérünk fel. Kocsis – Nagy Zsolt, a KSH Statisztikai Tanácsadója ismertette az ifjúság helyzete különös tekintettel a mobilitásra, Herczeg Tamás, szociológus, ifjúságkutató pedig a Békéscsabai ifjúság helyzetét mutatta be.
- Dokumentumelemzés segítségével áttekintettük az oktatási, kulturális intézmények helyzetét, a demográfiai, strukturális, gazdasági változásokra adott válaszait a fiatalokat érintő munkaerő piaci kérdésekre vonatkozóan. Ennek célja az volt, hogy átfogó képet adjunk mindenki számára az eddigi kutatásokról, és ez által olyan saját felmérést készítsünk, ami mindenképpen hiánypótló.

- Műhelymunkák megtartása (évente legalább 6 műhelymunka megtartása a szakmai megvalósítók és szolgáltatások nyújtásában részt vevők bevonásával)
- Tanulmányutak megvalósítása a választott régiókban (évente legalább 4 alkalommal tanulmányút szervezése és lebonyolítása legalább 5 haza szakember részvételével)
- Fókuszcsoporthoz beszélgetések, strukturált csoportos interjúk segítségével tártuk fel a diákönkormányzat, az ifjúsági fórumok, a diáksegítő iskolai rendszer működésének fő mozzanatait, a helyi diákságra gyakorolt hatását, közelmúltbéli és jelenlegi szerepét hazai szinten és partnerországok tekintetében egyaránt.
- A projekt végén a tapasztalatcsere módszertani és szakmai összegzése is megtörténik, melyet elérhetővé teszünk online.
- Kutatás megvalósítása a választott szolgáltatási területen történt, 4 országban a vállalt, legalább 100-100 fős célcsoport (az ifjúság segítségével vagy képviseltében résztvevő szakemberek, önkéntesek körében)
 - kérdőíves munka (247 kitöltött kérdőív)
 - strukturált interjúk
 - fókuszcsoporthoz interjúk
 - Kutatási zárójelentés kiadása (online)
- Tapasztalat integráló magyarországi zárókonferencia során bemutatásra került a pályázat megvalósulása során gyűjtött jó gyakorlatok, elért eredményeket.

A kapcsolattartás módja a nagy távolság miatt is többféle módon és módszerrel történt. A munkafolyamat során nem mellőzhettük a gyakori személyes találkozást a lehetőségek szerint olykor több régiót is egyszerre fogadva, de ha erre nincs mód, akkor egy-egy régióval külön-külön is találkozást szervezünk. A programok szervezésekor törekedünk arra, hogy mindenki számára elérhető alkalmak legyenek. A kolbászfesztiválban rejlő különleges lehetőséget az a közismert tény adja, ami a fesztivál látogatottságának statisztikai adataival is igazolható, mely szerint e rendezvényre igen sok fiatal, civil, csoport, szervezet érkezik a határokon túli magyar régiókból is. E mögött több kedvező adottság is megbúvik, egyrészt a Vajdaság és Erdély igen közel van, másrészt Békéscsaba és Felvidék szoros már-már családi szálakkal is kötődik egymáshoz. A Békéscsabáról elszármazott szlovákok és a hazai szlovákság számára e rendezvény a kezdetektől találkozási pont. A transznacionális kutatás határokon átívelő munkájának egyik legfontosabb találkozási pontja többek közt ez is, melyre annak, időpontjának kiszámíthatósága miatt ez egy jól, előre tervezhető időpont. Ezen találkozások során megfogalmazódnak olyan felvetések, problémák, amely egy-egy régiót olykor jobban érint, míg másokat nem, de ugyanakkor felvetődnek olyan közös nehézségek, melyek minden térségben egyformán érinti a fiatalokat. Éppen ezért sok kérdés új megvilágításba kerül, mert kérdésessé válik az, hogy mik lehetnek a háttérben rejlő okok, amely miatt vannak földrajzilag is lehatárolható problémahalmazok és vannak olyanok, amelyek már egyformán megjelennek mindenhol.

A kutatókkal, a szakemberekkel az eddigi ifjúságkutatások során megismert tematikákat átgondoljuk és felmérjük, hogy mit tudunk hasznosítani. Számos ifjúságkutatás közül elsődlegesen a 2016-os Magyar Ifjúság Kutatás az, amely az irányt megadja, miközben a napi tapasztalatok némi rálátást adnak az változások, trendek irányaira. Mivel partnereink Felvidékről, Kárpátaljáról, Vajdaságról és Erdélyből származnak egyértelmű, hogy munkánk során e térségekre egyaránt fókuszálunk és ezen eredményeket és a hazai kutatások eredményeit értékeljük egy közös munkában. Természetesen a fesztivál csak egy visszatérő találkozási pontja a közös munkának, de ezen túl is sok egyéb lehetőségünk van a kapcsolatok, kapcsolódások személyessé tételére a valós térben olykor Békéscsabán, olykor vendégként a más hazai partnerszervezeteknél, egy köztes térben egy-egy civilszervezetnél, így is erősítve a civilközösségépítés lehetőségeit. Mindezeket túl a telefonos, e-mailies, skypos kapcsolat is rendszeres a résztvevő felek között.

A kutatás lépései

Az általunk létrehozott kutatás lépései a következők:

1. Probléma-meghatározás: A fiatalság helyzetét, esélyegyenlőségét, munkavállalási lehetőségeit, az esélyegyenlőségük biztosításának lehetőségeit, az elvándorlás kérdésének problematikáját, a családi és a közösségi, nemzeti kötődések szerepét, erősséget vizsgáljuk illetve a

jógyakorlatok megismerését annak megosztását és tovább gondolását, egy alkalmazható cselekvésiterv kidolgozását tervezzük azáltal, hogy a fiatalokra közvetlen rálátó szakembereket megkérdezzük a problémák, a veszélyek a kitörési pontok feltérképezése érdekében.

2. A kutatási előzmények feltárása: A szakirodalom feltárása nélkül nincs megalapozott kutatás, mely egyet jelent a „Dokumentum elemzés” tevékenységgel. Tehát az elmúlt évtizedek ifjúságkutatásainak elemzése közeben merülnek fel az eddigi trendeket és e kutatások mentén, ezekből merítve azokat saját meglátásainkkal kiegészítve alakítjuk ki saját kutatási modellünket.
3. Hipotézisalkotás: Ez a kutatás egyik alappillére, de az, aminek megalkotásához szükség van a probléma közös meghatározására, és legfőbb kérdések megfogalmazására. A projekt keretében közösen keressük mindazon pontokat, amelyek a fiatalok munkaerőpiacon való elhelyezkedését közvetve vagy közvetlenül segítik. Olyan közös pontokat keresünk, amelyek túlmutatnak a gyakorlati életben emlegetett legfontosabb tényezőkön. Szeretnénk rálátni a fiatalok kötődéseire a:
 - nemzethez,
 - vallási közösségekhez,
 - oktatáshoz,
 - szűkebb közösségekhez (család, település)

- a jóléten tovább mutató jól-létre való igényeikhez,

Tehát összetetten, holisztikus módon keressük különös tekintettel a hátrányos helyzetben élő deprimáltsággal küzdő fiatalok esetén a szőnyeg alá seprert problémákat, melyek okaként mindig vannak leszakadó fiatalok, akik gyakran láthatatlanná válnak az iskoláikból kimaradva a szociális ellátórendszer számára is. Projektünkben különösen nagy hangsúlyt fektetünk ezekre a fiatalokra, mint hátrányos helyzetű társadalmi rétegre, valamint az úgynevezett NEET-ekre (Not in Employment, Education or Training) is. Ők bár megtehetnék, hogy munkát vállaljanak, mégis inaktívak, nem keresik a lehetőségeket. Korunk nagy problémája az elvándorlás is, melynek okai igen szerteágazóak a jobb megélhetés, a jobb munkakörülmények, az Európán belüli szabad munkavállalás lehetőségein túlmenően, gyakran megbújnak irreális elképzelések, elrugaszkodott vágyak, nem reális karriertervek, a személyes kötıdés hiányai, egyfajta gyökértelenség.

4. A kvalitatív és kvantitatív módszerek kiválasztása, melyben a következő módszereket használjuk:
 - Fókuszcsoporthos interjú – a partner szervezetek szakembereivel
 - Strukturált interjú- kortárssegítők, diák és hallgatói önkormányzatban tevékenykedő fiatalok részvételével
 - Kérdőívek segítő szakemberekkel, önkéntesekkel, kortárssegítőkkel

Valamennyi partnerországban azt a célt tűztük ki, hogy az általunk megkérdezett segítők tagországokként legalább 500-500 főt elérjenek. Nyilvánvaló, hogy nem lehet a nemzetiségi területen reálisan nagyszámban várni kérdőív kitöltőt, hiszen itt nem a fiatalok lettek megszólítva, hanem azok, akik elérik őket, olykor egy-egy megkérdezett 50-100 fiatal hoz ily módon a vizsgált populációba. A kiválasztott kutatási terület vizsgálatához kérdőívet hozunk létre, melyet széles körben terjesztünk. Valamennyi partnerország külön-külön felelős az adatok begyűjtéséért. Cél, hogy jelentős mennyiségű fiatal érjen el ily módon közvetve a kérdőív, melyből reprezentatív sokaság létrehozható az adott országra vonatkozóan.

5. A vizsgálni kívánt minta kiválasztása: A beérkezett válaszok közül összeállítunk egy sokaságot, melyet ténylegesen vizsgálunk, kiszűrjük belőle a nagyon eltérő értékeket, valamint azokat a közegeket, melyek túlreprezentáltak (arányosan jelenjenek meg a régiók.).
6. A kutatás megvalósítása: A rendelkezésünkre álló szükséges kérdőívekből elvégezzük az elemzéseket, szignifikancia vizsgálatokat.
7. Adatok elemzése, következtetések megfogalmazása, elméletek alkotása a következő lépés: Végül megfogalmazzuk az elemzés eredményeit az egyes partnerországokra külön-külön, és együttesen a teljes projekt egészére nézve is.
8. Az eredmények összefoglalása, prezentálása: A kutatásban megfogalmazott alapigazságokat, eredményeket, érveket,

problémamegoldásokat minden esetben publikáljuk. A magyar nyelvű összefoglalóból online kiadvány készül, mely a projekt disszeminációját hivatott szolgálni.

Ezek a munkák összeségében a tervezetnél több időt, segítőt és önkéntest vettek igénybe, de igyekeztük ezt a problémát rugalmasan kezelni. A téma fontosságát tekintve lényegi kérdés volt az, hogy megfelelő szakmaisággal, a különböző diszciplínákat felhasználva és azok között kapcsolódási területeket is felismerve kellő szakmaisággal, holisztikus szemlélettel lássuk meg és látassuk meg a végeredményt. A fiatalok elérése, megértése, megtartása a jövőnk szempontjából lényegi kérdés és úgy véljük e téren különösen fontos az, hogy a kutatás eredménye használhatóvá váljon annak érdekében, hogy az ifjúságstratégia illeszkedjen a valósághoz, a lehetőségekhez.

A kutatás menete

A transznacionális ifjúságkutatás, mint eddig is írtuk több részből állt és igen összetett módon zajlott le, melynek voltak fontos alappillérei a sikeres lebonyolítás érdekében.

1. A munkatársak, a szakmai vezető, a szakmai megvalósítók és kutatást végző szakemberek kiválasztása. Az igazán izgalmas és összetett kihívásokkal és programelemekkel teleszött projektben a szakmai vezető irányításával jött létre egy munkacsoport, akik az elnyert pályázathoz a tudásuk legjavát adva elhivatottan dolgoztak a projekt sikeres lebonyolításáért.

2. A nemzetközi együttműködés keretében megismert szolgáltatás (módszer, eljárás) tapasztalatainak feldolgozása történt meg, melyben az együttműködő partnerekkel feltártuk a jógyakorlatokat és az abból adaptálható lehetőségeket. Úgy láttuk e fázisban, hogy hasznos és hatékony önkormányzati ifjúságpolitika, cselekvési terv, koncepció vagy stratégia nem készülhet anélkül, hogy a helyi közösség döntéshozói ne ismernék a település ifjúságának helyzetét. Éppen ezért munkacsoportjaink, partnereink folyamatosan hallatták hangjukat saját közösségeikben is.
3. Dokumentum elemzés. A munka során áttekintettük az eddigi ifjúságkutatásokat. Igyekeztünk átfogó képet kapni a az eddigi trendekről, a mostani helyzetről, a változás irányáról. Ezen tevékenység megvalósításával célunk az volt, hogy átfogó képet adjunk mindenki számára az eddigi kutatásokról, és ez által olyan saját felmérést készítsünk, ami mindenképpen hiánypótló.
4. Fókuszcsoportos beszélgetések lebonyolítása - Fókuszcsoportos beszélgetések, strukturált csoportos interjúk segítségével feltárjuk a diákönkormányzat, az ifjúsági fórumok, a diáksegítő iskolai rendszer működésének fő mozzanatait, a helyi diákságra gyakorolt hatását, közelmúltbéli és jelenlegi szerepét. A fókuszcsoportos interjúkra a partnereink bevonásával került sor a projekt időtartama alatt.
5. Kutatás és összehasonlító elemzés megvalósítása a választott szakmai, szolgáltatási területen mind az 5 országban, országonként legalább 500-500 fiatallal folyamatos kapcsolatban

elő professzionális vagy laikus munkatárssal, önkéntessel. A kérdőíves, önkitöltős adatfelvétellel kvantitatív ismereteket szerzünk az ifjúsággal kapcsolatban számos körülményről. A kérdéscsoportok kitértek a szociálishelyzetre, a nemzeti identitás és az asszimiláció szerepére, a munkával, a karrierrel kapcsolatos elképzelésekre, a családokra, az értékekkel kapcsolatos attitűdre, a jólét és a jól-lét kérdésére, jövővel kapcsolatos elképzelésekre, az egyes intézmények, programok megítélésére, a közösségi, oktatási művelődésben való részvételre, a kulturális fogyasztásuk mikéntjére, a közművelődési intézményrendszer biztosította lehetőségek igénybevételének szintjére, lakóhelyükhöz való viszonyulásra. A kérdőívek lekérdezése két szakember irányításával zajlott.

6. Tapasztalat integráló magyarországi konferencia – összesen 2 db, amit neves előadók meghívásával a helyi és határon túli ifjúsági kérdésekkel is foglalkozó szervezetek meghívásával rendeztünk meg. Ez jó lehetőség volt arra, hogy ismertessük projektünket, a partnerországok jógyakorlatainak is nyilvánosságot, bemutató lehetőséget adjunk, illetve megismerjük a partnerországok ifjúságpolitikai gyakorlatát.
7. Kutatási területek, vizsgált témák:
 - a. Az ifjúsági korosztály munkaerőpiaci helyzetén túl annak közéleti érzékenyítésének valójában kik a szereplői, milyen módszerekkel, eszközökkel, lehetőségekkel lehet e korosztály esélyegyenlőségére hatni és az milyen hatással van a családok életére, a fiatal munka kilátásaira, karrierjére, oktatásban való

részvételére? Természetesen fontos szempont volt, hogy a fiatalok helyzetének javítása, változtatása miként hat a hátránykompenzációra, helyi közösségekre, a közéletre, a gazdaságra, a demográfiai helyzetre, a családalapítással kapcsolatos tervekre? Milyen eszközeink vannak, miként használhatók azok proaktív módon?

8. Módszertani összegzés és ajánlások kidolgozása volt munkánk végső fázisa. Az elkészült kutatási dokumentációt prezentációs formában, illetve kiadvány által tesszük elérhetővé az érintetteknek és a szélesebb társadalmi közegnek. Iskolai rendhagyó órákon, diáklkluboknak, kollégiumokban, közösségeknek, illetve közéleti szereplőknek is be kívánjuk mutatni a vizsgálati eredményeket. következményeinek sorra vétele olyan téma, ami bizonyára széles körben fogyaszthatóvá teszi a kutatási anyag bemutatását. Tervezzük eredményeink feldolgozását további tanulmányokban, illetve több a témához szorosan tartozó ifjúságkutatás lebonyolítását.
9. Tanulmányutak szervezése - 4 db/év, összesen 8 db tanulmányutat bonyolítottunk le az elmúlt időszak alatt.

A projekt tervezése során a tanulmányutak helyszíneinek kiválasztása előzetes felmérés után került megállapításra. Az egyesület már a tanulmányutak tervezésénél felvették a kapcsolatot azon civil szervezetekkel, akiket kiemelkedő szakmai munkájuk miatt a projekt keretén belül fel kívánt keresni, mely találkozások során sok jó gyakorlatot várnak.

Tervezett helyszínek:

- Debrecen - Ceipes Ifjúsági Karrier Iroda
- Told - Igazgyöngy Alapítvány
- Szarvas – VEKTOR rendezvény
- Szeged DKMT - Duna, Körös, Maros Tisza Eurorégió Ifjúsági Tagozat
- Mécses Egyesület, Mezőberény
- Ösvény Esélynövelő Alapítvány, Füzesgyarmat
- Kecskemét - Máltai Szeretet Szolgálat
- Országos Transzítfoglalkoztatási Egyesület

A megvalósítási időszak alatt a tervezett tanulmányutak többségére sikerület eljutni. Olyan helyeken jártunk, ahol szemügyre vehetünk a civil szervezeteket működésük közben, a programjaikon, amelyek hátrányos helyzetű fiatalok közt, nehézhelyzetben élő családokkal dolgoztak.

- Miskolc – Család Esélyteremtési és Önkéntes Ház

A tanulmányútnak a Miskolci Női Erőforrás irodája adott helyet, de több miskolci civil szervezet is képviseltette magát, mely lehetőséget teremtett tapasztalatcserére a miskolci Család Esélyteremtési és Önkéntes Ház valamint a Női Erőforrás munkatársaival egyaránt. A megyei és regionális szinten is számos más, kisebb egyesülettel, szervezettel projektjeik és rendezvényeik kapcsán együttműködő szervezetek kellően átfogó képet kaptak a területi sajátosságokról, melyet így felénk is tudtak kommunikálni. Az esemény hasznosságához hozzájárult az is, hogy minden szervezet tevékenységei közt szerepel az ifjúság megszólítása és/vagy az

önkéntesekkel való együttműködés, ahol is legkiemelkedőbben az aktivitás növelését említették meg, mint fejlesztendő terület.

Mint határhoz közel álló településben a civil szervezetek többsége kapcsolatban állnak a határon túli, főként (Szlovák, Ukrán) civil szervezetekkel, vagy akár oktatási intézményekkel is. Ezen együttműködések alatt széleskörű tapasztalatra tettek szert a határon átívelő programok lebonyolításával kapcsolatban is, ami kiterjed arra is, hogy miként lehetne munkában az önkéntesekkel együtt dolgozni egy-egy projekt során. Korábbi évekre visszatekintve többek közt ezzel kapcsolatosan is számos megélt tapasztalatot hívtak be a beszélgetésbe, amely az együttműködő partnerek bevonásától a célcsoport elérésében is hasznosak lehetnek. Mindannyiunk számára tapasztalatokban gazdagnak bizonyult a találkozás.

- Told - Igazgyöngy Alapítvány

Az Igazgyöngy Alapítvány immár 20 éve tevékenykedik a térségben élőkért, gyermekektől felnőttekig. A tanulmányút első helyszínéként lehetőség adódott a Toldi telephelyét munkafolyamat közben meglátogatni, ahol az egyesület munkatársa vezette körbe az projekt munkatársait. Bemutatásra kerültek a több épületben tevékenykedő szervezet különböző állomásai, mely során nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy a többségében romák által lakott párszáz fős kis faluban miként próbálnak meg összetett módon segíteni a többségében mélyszegénységben élőknek, akik közül többeknek az egyedüli munkalehetőség. Minden állomáson az aktuális munkatárs pár szóban ismertette az adott folyamatot. Ezt követően a projekt szempontjából

leglényegesebb tevékenység, a tanoda munkáját ismerhették meg a projekt munkatársak, külön kiemelve a különböző iskola után felzárkóztató foglalkozásokat, mely a hátrányos helyzetű fiatalok helyzetbe hozásának része. Mindemellett, olyan kikapcsolódási programokat kínálnak az ott élő fiataloknak, mely fejleszt, képez, és közösségé kövácso. Példát mutatott arra, hogy a csoportos programokkal, hogy jelennek meg az alapítvány életében. Beszért arról, hogy ilyen közegben az önkéntesség nem jellemző, és példákat hozott fel a motivációs tényezőkről, mely segít bevonni a lakosságot. Ezt követően pedig a Berettyóújfaluban lévő iroda megtekintésére is lehetőség adódott. Az ottani munkatársak a háttér folyamatokat is ismertették. Ők kicsit másképp érik el a hátrányos helyzetű fiatalokat, iskolákba járnak ki foglalkozásokat, tréningeket tartani fiataloknak, és velük foglalkozó szakembereknek egyaránt, így ők más aspektusból tudtak megosztani tapasztalatokat a hátrányos helyzetű ifjúság terén.

- Szarvas – VEKTOR rendezvény,

Mivel a szervezetünk és a pályázatunk célcsoportjában is szerepelnek az értelmi fogyatékos sággal rendelkezők is, így csatlakoztunk az Békés Megyei ÉFOÉSZ programnapjához. Ezt követően találkoztunk a Játszóter Közhasznú Alapítvány kuratóriumi elnökével, aki nem csupán az alapítvány életéről, hanem az idén már a harmadjára megrendezésre kerülő Vektor Kárpátmedencei Ifjúsági Műhelytábort is bemutatta nekünk. A VEKTOR egy általában négy napból álló rendezvény, mely 2015 óta éves szinten megrendezésre került. Az ötlet felvidéki, erdélyi és viharsarki fiatalok közös munkája során

fogalmazódott meg, ami azt a célt szolgálja, hogy a magyar fiatalok évente egyszer összegyűljenek, és egy-egy számukra érdekes, közösen kiválasztott témát feldolgozzanak. Kutatási szinten is segítségünkre volt ez a beszélgetés, hisz a tábor szervezésében és magában a táborban felvidéki, erdélyi és viharsarki fiatalok vesznek részt, és táboronként olyan témákat dolgoznak fel, mint a munka- és vállalkozások világa, vagy akár idén önismereti tréningek, de a készségfejlesztés is a 4 napos tábor részét képezi. Magán a tábor napjain ugyan tudtunk részt venni, de már a szervezési folyamat és a korábbi táborok tapasztalati beszámolója is nagyon hasznos információkat tartalmazott számunkra.

- Szeged DKMT - Duna, Körös, Maros Tisza Eurorégió Ifjúsági Tagozat

Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió Ifjúsági Szövetségének bírósági bejegyzésére - hosszas jogi munkát követően - 2002. augusztus 23-án került sor. Célja a civil szervezetek közötti kapcsolatok erősítése, eurorégiós szintre történő fejlesztése. A határon túli magyar ifjúsági tagszervezetek munkáját szervezetfejlesztéssel segítik, és stratégiai projektjük egy határon átnyúló ifjúsági irodahálózat fejlesztése is. A szervezet Eurodesk partner, és a megyében a Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház is.

- Mezőberény - Mécses Egyesület

A mezőberényi Mécses Egyesületnél tett tanulmányút során az egyesület ügyvezetője látta vendégül, vezette körbe, és mutatta be az egyesület munkásságát a projekt munkatársainak. A főként hátrányos helyzetű fiatalok és felnőttek segítésére létrejött szervezet több szálon is szorosan kapcsolódik az Egyensúly AE Egyesület tevékenységéhez. A szociális támogatás nyújtása és a munkaerőpiacra történő visszaintegrálás elősegítése a kedvezményezettnek is jelen van, így a már bevált és működő tapasztalatok cseréje elmaradhatatlan részét képezték a találkozónak. A tanulmányút napjával egybe esett az élelmiszer szállítmány az egyik partnerüktől, így a munkatársaknak lehetőségünk adódott betekinteni az élelmiszerbankkal folytatott munkába, mely ösztönzően hatott a látogatókra. Gyakorlati lépések számbavételét követően a teljes folyamat megismertetésre került. Egy jól, gördülékenyen működő, már kellő tapasztalattal rendelkező módszert mutattak be, amelyben fontos hozzáadott érték az, amiként bevonják a munkafolyamatokba az önkénteseket és a rehabilitációs foglalkoztatást is. Zárásul pedig a célcsoport eléréséről és bevonásáról beszélgettek.

- Füzesgyarmat - Ösvény Esélynövelő Alapítvány,

A Füzesgyarmati Ösvény Esélynövelő Alapítványnál tett tanulmányút első állomása alkalmával a Szociális Foglalkoztató került bemutatásra, ahol különböző okok által (értelmi-mentális-testi) megváltozott munkaképességű munkavállalók, -fiatalok, idősek

egyaránt - által végzett tevékenységeket kísérték végig a projekt munkatársai, mely egyidejűleg lehetőséget teremtett a munkavállalókkal, valamint a segítőkkel is beszélgetést lefolytatni, melynek legkiemelkedőbb része a foglalkoztatottak önbecsülésének pozitív irányban történő változása a munka világában és ezzel egyetemben a társadalomban is. A több munkafolyamatba történő betekintés után a projekt munkatársai a szervezet telephelyére, ahol pedig az alapítvány vezetőivel és munkatársaikkal beszélgettünk a szervezet tevékenégeiről, arról, hogy miféle szolgáltatásokat nyújtanak, és náluk milyen munkafolyamatok zajlanak náluk. Bemutatták a „ruhaválogató” üzemüket is a vele járó nehézségekkel együtt. Sokrétű pályázati tevékenységük is bemutatásra került melyek során lehetőség adódott jó gyakorlatokat cserélésére. Kitértünk az önkéntesség és a közösségi szolgálat fontosságára és hasznosságára és az egyesületeknél történő megjelenési formáira. A közös munka ötlete is megfogalmazódott, illetve nagyon sok szervezési és hátrányos helyzetűeket érintő tapasztalattal gazdagodtunk, így úgy véljük hasznosan zárult a tanulmányutunk.

- Zalaegerszeg – Zalai Civil Életért Közhasznú Alapítvány

Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület 2003-ban alakult.

Kezdetben Zalai Civil Ház néven, majd 2012-től címbirtokosként működteti a Zala Megyei Civil Információs Centrumot és a Zala Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házat.

Az Egyesület célja a civil szervezetek szakmai támogatása, a nonprofit szektor hatékonyabb együttműködésének elősegítése,

esélyteremtés, hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, társadalmi szemléletformálás, ifjúsági közösségek támogatása, hagyományőrzés, környezetünk és egészségünk védelmével kapcsolatos programok megvalósítása.

- Miskolc – Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület – ERKE

A miskolci Civil Információs Centrumnál tett tanulmányutunk során lehetőség adódott tapasztalatot cserélni szakemberekkel a Civil Információs Centrum munkatársain kívül a Háromkő Egyesülettől, a Borsod Abaúj Zemplén megyei CSEÖH-től, a Dr. Hilscher Rezső Szociális Közalapítványtól és az Ifjúságért Alapítványtól. A Civil Információs Centrum vezetője Palik Zoltán először bemutatta a több, mint 10 éve múlttal rendelkező, a centrumot működtető Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület tevékenységeit. A pályázat célcsoportjához kapcsolódóan mesélt a 2010-2012 között megvalósított Európai Bizottság Fiatalok Lendületben Program által támogatott HEKUBA Klub című programjuk során szerzett tapasztalatokról, melyben a célcsoportjuk megegyezett a pályázatunkban megszólított közvetett célcsoportjával. Jó gyakorlatokat osztott meg velünk, majd helyi „CIC” munkásságáról beszélgettünk. Annak köszönhetően, hogy helyi szinten több, egymással szorosan együttműködő szervezet munkatársai voltak jelen a tanulmányút során eléggé széleskörű tapasztalatok kerültek megosztásra a hátrányos helyzetűek, a fiatalok és a civilek bevonását illetően. Mindemellett az egyesületük fő irányvonalához kapcsolódva is, a szociális tevékenységek területére is kitért a beszélgetés. Nagyon hasznos élményekkel zártuk a napot, hisz a bevont szervezetekkel

való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és együttműködés nehézségeit és tapasztalatait átbeszélése mellett az egyesület más területeit érintve is lehetőség adódott jó gyakorlatok gyűjtésére, mely pályázat megvalósításához kapcsolódóan számos jó ötlettel gazdagított minket.

10. Műhelymunka szervezése - 6 db/év, összesen 12 db. A 12 db műhelymunka során egy-egy napot töltöttünk el egymással és ezeken az alkalmakon, ezek keretében dolgoztuk fel, és adaptáljuk egymás jó gyakorlatait, járjuk körül a témát tudományos alapossággal, és készítettük elő az összegző kiadványt is. A műhelymunkáink a tanulmányutak tematikáját követték sorba véve az e projekt véghezvitelének legfőbb szempontjait: Témák, melyek szorosan követik a tanulmányutak menetét.

- Önkéntesség határon belül és kívül, EVS
- Munka kipróbálás határon belül és kívül
- Fiatalok munka lehetősége határon belül és külföldön
- Hátrányos helyzetű fiatalok elhelyezkedésének segítése határon belül és kívül
- Eddigi munka összegzése, jó gyakorlatok számbavétele - Adaptációs lehetőségek alapok
- Kutatási eredmények összegzése
- Adaptációs lehetőségek összegzése

11. Honlap fejlesztés és üzemeltetés részeként egy igen könnyen kezelhető, informatív honlapot hoztunk létre.
12. Projekt Facebook oldalának létrehozása és kezelése egy szakmai megvalósító által. A fiatalos kommunikáció érdekében egy munkatársat megbízási jogviszony keretében került alkalmazásra, a jó kommunikáció érdekében.

Hipotézisek

Alapfeltételezésünk volt az, és volt ez volt a döntő szempont a projekt téma kiválasztásánál, hogy a fiataloknak rendkívül széles és sokszínű képességgel, rugalmassággal, és nyitottsággal kell rendelkezniük mind a készségek, képességek és a kompetenciák tekintetében, hogy a sok szempontból változó munkaerőpiaci kihívásokra megfelelő választ adjon, reagálni tudjon a változásokra és sikeresen el tudjanak helyezkedni. Azt eddigi tevékenységeinkben is megtapasztaltuk, hogy mindezekben sok segítséget ad, és gyakorlatilag erőforrássá válik az önkéntesség adta többlet: a munka kipróbálás megteremtése, a szociális kapcsolatok erősítése, és a közösségi élmény és az a megtapasztalás, amit a „jót tenni jó” érzete ad egy fiatal számára. Ezen lehetőségeket, megtapasztalást mind határon belül, mind határon kívül szerencsés kipróbálni. Ez jótékonyan hat a társadalmi érzékenységre, a toleranciás és empátiás képességeikre, a rezilienciájukra és ezen túl új ismeretségeket, kellemes és hasznos elfoglaltságot, a közösségi élmények felhajtó erejét is

megtapasztalhatják. Hazánkban is szükség van arra, hogy az ifjúságot egy folyamatos, innovatív, korszerű tudással rendelkező erőforrásnak tekintsünk, és ezt, mint e kutatásból kiderült igénylik is ők. Ezáltal válnak proaktív felnőttekké, akik így képesek a társadalom megújítására, az aktív szerepvállalásra. A nagylelkűség felemel és megerősíti őket abban, hogy valóban azzá váljanak, akiknek lenniük kell felnőttiségükben: érett, önálló, döntésképes egyének, felelősségvállalással, a jövőt alakítva, formálva, képességeiket kibontakoztatva.

Mindezeket szem előtt tartva, a létező tanulmányok áttekintését követően voltak létre hozhatók azok a kutatási kérdések, melyet a csoport meg tudott vizsgálni, és fel tudta állítani saját hipotéziseit, melyek a következő területeket érintették:

- Elvándorlás – Feltételeztük, hogy az elvándorlás problémája minden régióban megjelenik, de annak erőssége összefüggésben van azzal, hogy a fiatalok mennyire érzik fontosnak a nemzethez való kötődésüket
- Attitűd – Úgy véltük az asszimilációs veszély térségenként nagy eltérést mutat, melyben nagyobb veszélyben vannak azok, akik számára a jóllét már sokkal inkább biztosított. Úgy véltük az unión kívül élők számára nagyobb jelentőséggel bír a nemzeti összetartozás érzése, mint azok számára, akik már uniós tagországban élnek.
- Karrierterv-karrier segítség – Meglátásunk szerint fontos területe az ifjúságsegítésnek a karrier tanácsadás és ez különösen fontos

azon segítő szakemberek számára, akik e területen képzettebbek, valamilyen tréningen vagy vezetőképzésen már részt vettek.

- Az intézményrendszerben rejlő erőforrások-hiányosságok
- Toborzás, aktivitás, bevonódási lehetőségei – Azt vélelmezzük, hogy a fiatalok bevonása sok nehézséggel bír, de ahol sikerül, ott a fiatalok inkább töltik társaságban az idejüket, mintsem egyedül a világhálón, vagy valamilyen számítógépes tevékenységgel.
- Szakemberek beavatkozási pontjai, lehetőségei – Azt véljük, hogy minél képzettebb a szakember, annál inkább szélesebb körben véli felfedezni azon lehetőségeket, azon területeket, amelyekben van lehetőség a fiatalok számára segítséget, támogatást biztosítani.
- Kutatási stratégiák, módszerek, eszközök kiválasztása: A hipotézisek felállítását követték, azok vizsgálata, melyre nem csupán a kérdőívek feldolgozásával került sor. Ezen túlmenően sikerült létrehozni jó néhány interjút, melyek között a partnerek fókuszcsoportos interjún vettek részt, a segítőik pedig strukturált interjúik során adtak válaszokat.

Kvalitatív – kvantitatív módszerek

Meglátásunk szerint a kvalitatív és kvantitatív módszerek egymást kiegészítve sokkal mélyen rálátáshoz megértéshez vezetnek, mintha csak az egyiket használnánk. Így e módszerek mentén összetetten, az

összefüggéseket, a mélységeket keresve éltünk a különböző módszerek adta lehetőségekkel.

Kvalitatív módszerek

Kvalitatív módszerek során a fókusz és strukturált interjúkat használtuk. A módszer egyik nagy előnye, hogy szemben a kvantitatív lehetőségekkel, ebben nagyon sok személyesség megbúvik, hiszen a megkérdezettek számunkra egyben egy új színt, arcot hoznak azzal a személyeséggel, amellyel megszólalnak, saját véleményüket, saját hangjukat hallatják személyiségükre is jellemző egyedi stílusban.

Fókuszcsoporthos interjúk

A vállalt találkozásokon túlmenően is gyakoriak voltak a megbeszélések, melyekre többnyire a virtuális térben, messenger, vagy éppen skypos formában került sor. Az online fókuszcsoporthos interjú a mai kor egyik nagy lehetősége az olyan projektek esetén is, ahol a térbeli távolság nehézkessé teszi azt, hogy valós személyes találkozás létrejöhön. Ennek a módszernek tagadhatatlan hátrányai mellett, mely szerint a valós találkozás helyszíne egy virtuális szoba vannak előnyei is, hiszen a kommunikáció őszinteségét nem gátolja az a személyes közelség és érzékelt nonverbális közlések, amelyek esetleg akadályai lehetnének a gondolatok, vélemények szabad áramlásának. E módszer segítségével leküzdhetők a földrajzi akadályok és megoldható az a probléma is, ha egy interjúalany pont akkor nem tud más oknál fogva személyesen megjelenni az adott alkalmakon. Mivel ez a munka egyébként is igényelte a folyamatos

kapcsolattartást ezért természetesen gyakorlatilag a munka során folyamatosan használtuk a kommunikációinkban az internet által adott teret. Tehát voltak a fókuszcsoportos során online és valóságos találkozásaink a résztvevőkkel.

Általános csoportbemutató

A fókuszcsoportos munkában a partnerintézmények delegáltjai vettek részt, akik a következők voltak:

- Magyarország, Békés megye, Egyensúly AE Egyesület
Szferléné Dénes Pálma
- Felvidék (Szlovákia), együttműködő partner Révkomárom és környéke
Fülöp István,
- Erdély, Pátrium (Románia), együttműködő partner: Áldás Népeesség Egyesület Kolozsvár és környéke
Simon Csaba, Varga Mihály
- Kárpátalja (Ukrajna), együttműködő partner: Napsugár Nonprofit Civil Szervezet Tiszapéterfalva és környéke
Kokas Erzsébet
- Vajdaság, Délvidék, (Szerbia), együttműködő partner: Bánáti Magyar Pedagógusok Egyesülete, Nagybecskerek és környéke
Puskás János, Molnár Attila

Valamennyi csoporttaggal volt már alkalmunk a közös munkára és a személyes ismeretség egyben egy bizalmi kapcsolatot is adott, amely

természetesen segítette a közös munkát, az interjúk során tapasztalt közvetlen hangulatot és a spontaneitásból rejlő egyéb hozzáadott értéket, amit e bizalmi légkörben az interjú alanyok kommunikációjában megtapasztalhattunk.

A csoporttagok sokéves tapasztalattal rendelkeznek a fiatalokkal való munkájukban. Ők valamennyien saját szűkebb környezetében elismert, elfogadott az ifjúság körében is kedvelt sokoldalúan képzett professzionális szakemberek, akik számára nem volt idegen az a helyzet., amelyet egy-egy fókuszcsoporthoz tartozó interjú jelent. Illetve eddigi pályafutásuk során, az elmúlt olykor több évtizedes munkájuk során valamennyien bizonyították valós, mély elkötelezettségüket az ifjúsági munka irányába. A viszonyunk egymással végig kollegiális volt. Ők természetesen vállalták a nevüket ezen interjúk során. A kutatás összegzésében a legutolsó beszélgetésünket elemeztük részletesen, aminek oka egész egyszerűen egyrészt a terjedelmi korlát volt, másrészt úgy az összegző megállapításaink során ezen beszélgetések fontosabb részletei ugyanis részévé válnak az egésznek. A kérdéseket az 1.sz mellékletben olvashatóak.

Strukturált interjú 1.

A személyes interjúink másik részében olyan fiatalok vettek részt, akik határon innen vagy azon túl a hallgatói vagy diákönkormányzatokban, szervezetekben vállalnak szerepet és így közelről látják, tapasztalják a szűkebb közegük ifjúságpolitikai

helyzetét, az ifjúságstratégia általuk érzékelt jelenlegi helyzetét. Bár voltak, akik szívesen adták nevüket a beszélgetéseinkhez, amik ez esetben gyakran telefonon történt, vagy éppen elektronikus formában mégis voltak olyanok, akik nem szerették volna nevüket adni a válaszaikhoz, ennek oka többnyire az oktatási intézményükben való reakciótól való félelem volt, illetve gyakran úgy gondolták, hogy véleményük személyes vélemény, amely lehetséges, hogy nem teljesen van fedésbe az adott szervezett egyeztetetten felvállalható véleményével. Ennek tükrében úgy döntöttünk, hogy ez esetben az anonimitást minden válaszadó esetében betartjuk. A feltett kérdések a 2.sz mellékletben megtalálhatóak.

Strukturált interjú 2.

A strukturált interjúk másik része a kérdőíves lekérdezés során került a választ adók elé. Ez nyitott kérdésként jelent meg a kérdőívekben, melyekre névtelenül érkeztek válaszok. Mivel a kérdőívünk elég hosszú volt, ezért ezen kérdésekre viszonylagosan kevés választ kaptunk, de azok közül regionként 5-5 választ a kutatás kiértékelése során szinten értékelünk az elemzéseink során. A kérdések a 3.sz mellékletben megtalálhatóak. Tehát 3 különböző interjú eredményeit dolgoztuk fel, aminek részletes értékelését közre adjuk a kutatás eredményeit értékelő munkánkban.

Kvantitatív módszerek

A kérdőíves lekérdezés a kutatást végző szakemberek által valósult meg. A megfelelő ifjúsági szakemberek felkutatását követve több módszerrel töltették ki a kérdőívet. Személyesen eljuttatva, kifejezett e-mailen keresztül, telefonos lekérdezéssel kerültek kitöltetésre, hogy mindenképp olyan célcsoporthoz jusson el a kérdőív, akik az alapsokaságot szolgálják. A kitöltött kérdőívek ezt követően kerültek felvitelre excel táblázatba, majd kiértékelésre.

A kérdőíveket elektronikus, személyes úton juttattuk el a projektben velünk dolgozó szakemberek, partnerek segítségével, vagy akár telefonon léptünk kapcsolatba a megkérdezettekkel, illetve az ifjúsági szervezetek internetes megjelenéséről, a kedvelt formáiról végeztünk egy komolyabb kutatást, amely során megismert szervezetekkel igyekeztünk felvenni a kapcsolatot, és köztük is voltak olyanok, akik vállalták a kérdőív kitöltését, ezt volt, hogy telefonos beszélgetés során tették meg, volt, hogy email-on válaszoltak. A kérdőívekre érkezett válaszokat mi töltöttük fel excel dokumentumba. Az általunk elvégzett egyéb ifjúságkutatásaink során fontos volt számukra, hogy megfelelő sokaság adjon választ, hiszen ez biztosítja a megfelelő reprezentatívitást. Így volt olyan határokon átívelő Kárpát-medencei ifjúságkutatásunk, amelyben több, mint 1500 választ dolgoztunk fel. Ez esetben nyilvánvalóan nem valós ekkora számú kérdőívet reális vállalni, hiszen 1500 olyan embert, aki tevékenyen dolgozik e területen még ekkora populáció esetében is

nehéz volna találni. Összeségében majd 247 kérdőívet dolgoztunk fel, amelyből 140 érkezett határon túlról, 107 pedig Békés megyéből, ez a legszerényebb számítások szerint is egy-egy régióban több 500-1000 fiatalt érint közvetett módon a segítőn, szakemberen keresztül.

Dokumentum elemzés

E szakaszában a munkának, az eddigi kutatásokat elemeztük át. Fontosnak tartottuk ezt a munkát több okból is. Egyrészt úgy véltük a munkacsoport valamennyi tagjával egyetértésben, hogy fontos megismerni az eddigi ifjúságkutatásokat, azok eredményeit, fókuszpontjait kiemelt figyelem azon munkákra, amelyek kiterjedtek a Kárpát-medencében élő összmagyarorsági fiataljaira. E kutatások összehasonlítása képet ad a változásokról, illetve ismerve az elmúlt évek politikai, társadalmi, gazdasági változásait, a trendeket összetettebb képet kapunk arról, hogy melyek azok a pontok, amelyek generálják a változásokat és ezekből mik azok, amelyek felhasználásával javíthatjuk a jógyakorlatok tárházát.

Másrészt az ifjúságkutatások elemzésén túl elvégeztünk egy internetes kutatást, amely felmérte az interneten létező és jelentőséggel bíró civil vagy egyházi ifjúsággal foglalkozó szervezeteket. Figyeltük ezen szervezetek megjelenési formáira, azok látogatottságára és arra a felületre, melyen e szervezetek megmutatták magukat. A módszerünk kiválasztásában az egyszerű elképzelés döntött, melyben azt feltételeztük, amit mi a kereső munkánk során

meg tudunk találni, azok talán az érintett populáció által is könnyen megtalálható. Minderről részletesen beszámolunk e munkában. E részében az összegzésünknek nem a projektpartnerek által működtetett szervezeteket mutatjuk be, hiszen az ő bemutatásuk már a pályázati projekt során megtörtént, a honlapunkon is lehet róla olvasni, illetve rájuk és róluk nagyobb terjedelemben kívánunk említést tenni.

Ifjúságkutatások nyomában

A megértés előfeltétele a megismerés, a felismerés. S ez lehetetlen pedig nem megy odafigyelés, tanulmányozás nélkül. Így válik a kutatás a valódi, célirányos fejlődés alapfeltételévé, s lesz a nemzet szempontjából a megmaradás záloga is egyben. Az ifjúságkutatások terén is igen sokféle és sokrétű kutatási anyag áll rendelkezésünkre. Talán kevés komolyabb téma van, mint az, amikor a jövő lehetőségeit kutatjuk és ez által nem csupán betekintést kapunk az esélyteremtés lehetőségeibe, hanem valóban a remény nagyköveteivé válhatunk. Tehát minden, ami e téren kapizsgálja a valóságot a maga száraz tudományos módján, adatokkal, számokkal, százalékokkal valójában egy sokkal érzékenyebb, emberibb és méltóságteljes munka, melyet lefordítva a gyakorlati életünkre a jövőnkre fókuszál. Megteremtve annak a lehetőséget, hogy az eredményekre építkezve megfelelő ifjúsági fejlesztési stratégiát alapozzunk meg. Az ifjúságpolitika

sikeressége kulcskérdés és ennek sikeres felépítéséhez fontos az, hogy ők maguk érintett félként képessé váljanak bevonódni a társadalmi folyamatokba és a saját képviselőjükbe szervezeti szinten is. Tehát céllá kelljen, hogy válják, hogy aktivitásuk növekedjen, hogy részükről a jelenlét a jelenben való létezés minden szinten, a maguk fiatalos harsány módján, fontos ebben az is, hogy életük része legyen az önkéntes munka. Ehhez egyrészt nekünk kell róluk az értő figyelem segítségével folyamatosan reális képet kapnunk és közvetíteni róluk ugyanígy egy hiteles képet horizontálisan és vertikálisan is. A fiatalok ugyanakkor óvatosan, sőt nehezen fogadják el a direkt módszereket, szervezeteket, gyanakodva figyelik az aktivitásukra való buzdítást. A bevonásukhoz, az aktív részvételük vonzóvá tételéhez igen széles spektrumú multidiszciplináris ismeretekre van szükség és elmélyült hiteles toleranciára, elfogadásra. Mindebből következik az, hogy az ifjúsággal foglalkozni valóban eredményesen igazán csak valódi elköteleződéssel, hivatástudattal lehet

A kutatások természetesen ehhez igazodva igen sok területre összpontosítva nézik a fiatalok helyzetét, melyek az élet számtalan szegmensére fókuszálnak a szociális kérdések, digitális világ, devianciák, turizmus, oktatás, életmód stb. Lehet e témát az Európa egészét tekintve szemlélni és látható is, hogy maga az Európa Unió is foglalkozik ezzel, hiszen e célból jött létre az Európai Bizottság Fehér Könyve (2001) és ezt követően még számtalan fontos dokumentum. Megszületett (2005 Európai Ifjúsági Paktum, 2009-ben az Európa Tanács elfogadta az Ifjúság stratégiát), melyben közös cél az információ, tudás és kompetenciák folyamatos fejlesztése, közvetítése

és a fiatalok társadalmi aktivitásának növelése. Azt látni mindezekből, hogy bár az uniós dokumentumok valóban az élet igen fontos területeit célozzák meg, mint az oktatás, képzés, foglalkoztatás, társadalmi felemelkedés, mobilitás és a munka és magánélet, közösségépítés, de nem sok figyelmet fordít az egyébként minden nemzet számára fontos nemzetiség együvé tartozás kérdésekre. Az, hogy „nyelvében él a nemzet” európai értelemben a dokumentumok szellemiségét szemlélve nem sokat mond. Az ifjúságpolitika a fellelhető dokumentumok szerint leginkább az aktív polgári szerepvállalásnak, a fiatalok társadalmi és foglalkoztatási integrációjának és az ifjúságpolitika minden területen való létjogosultságának biztosít nagyobb figyelmet. A cél tulajdonképpen az, hogy a fiatalok a valódi és felelősségteljes feladatok felvállalásával saját jövőjük tevékeny alakítójává váljanak. Mégis közvetve az uniós antidiszkriminációs alapelvekbe szervesen illeszkedik nézetem szerint az is, hogy figyelembe vegyék a nemzeti kisebbségek helyzetét is bárhol e kisebbségek Európában, hiszen a nemzeti szint nagyon fontos kapocs az adott közösségeken belül, melyek működésének optimalizálása kihat természetesen az egészre. Tudjuk számunkra az az EU az a hely, ahol valósága válik annak megismerése, amit a tagországok kultúrájukkal, hagyományaikkal, sokszínűségével adnak mindenki számára úgy, hogy közben az uniós polgárok tanulhatnak, dolgozhatnak, utazhatnak határokon át bízva abban, hogy bárhol is vannak, a jogaik, a szabadságuk nem csorbulhat és végsősoron otthon vannak magyarként, vagy bármely más nemzet tagjaként. S remélhetőleg az

EU az a hely, ahol a nemzetiségi hovatartozás is büszkén felvállalható nem csorbítva más nemzetek ehhez való jogát. Itt megemlítenem a Minority Safepack elnevezésű kisebbségvédelmi kezdeményezést, amiről az Európai Parlamentnek tárgyalnia kell. Az unió minden hetedik polgára valamely kisebbség részéhez tartozónak érzi magát, a FUEN (Federal Union of European Nationalities) ezen nemzetiségek érdekvédelmi szervezete, akik elindították ezt a programot. Ez egy javaslat az uniónak és gyakorlatilag az uniós alapelvekre, alapító szerződésekre hivatkozva próbálja elérni azt, hogy ami eredendően az alapítás szellemiségében felvállalt elvállalt jogi aktusaiban is képviseljen. Az Alap Szerződésben szerepel: „politikái és tevékenységei végrehajtása során az Unió figyelembe veszi [...] a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés [...] magas szintjére vonatkozó követelményeket [...] és küzd mindenfajta [...] nemi, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen alapuló megkülönböztetés ellen.”. Ennek értelmében kéri a MINORITY SAFEPACK a következőket: „hogy fogadjon el a nemzeti és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek védelmét növelő és az Unió kulturális és nyelvi sokféleségét erősítő jogi aktusokat. Ezeknek intézkedéseket kellene tartalmazniuk a regionális és kisebbségi nyelvek, művelődés és oktatás, regionális politika, közképviselés, egyenlőség, audiovizuális és egyéb média tartalom, valamint regionális (állami) támogatás szakpolitikák területén.” (SAFEPACK, 2013)

régió	összes magyar	magyar szórványok száma 1.	magyar szórványok száma 2.	magyar szórványok aránya 1. (%)	magyar szórványok aránya 2. (%)	összes magyar megoszlása	szórvány magyarok megoszlása 1.	szórvány magyarok megoszlása 2.
Felvidék	458 467	52 549	65 735	11,5	14,3	21,8	13,3	10,9
Kárpátalja	151 516	27 239	38 341	18,0	25,3	7,2	6,9	6,3
Erdély	1 219 357	246 392	377 211	20,2	30,9	58,0	62,2	62,5
Vajdaság	251 134	57 820	99 135	23,0	39,5	11,9	14,6	16,4
Pannon-Horvátó.	11 502	6 488	11 502	56,4	100,0	0,5	1,6	1,9
Muravidék	5 425	387	5 425	7,1	100,0	0,3	0,1	0,9
Őrvidék	6 641	5 328	6 641	80,2	100,0	0,3	1,3	1,1
Összesen	2 104 042	396 203	603 990	18,8	28,7	100,0	100,0	100,0

1: szórványok a magyarok helyi aránya szerint (<20%)

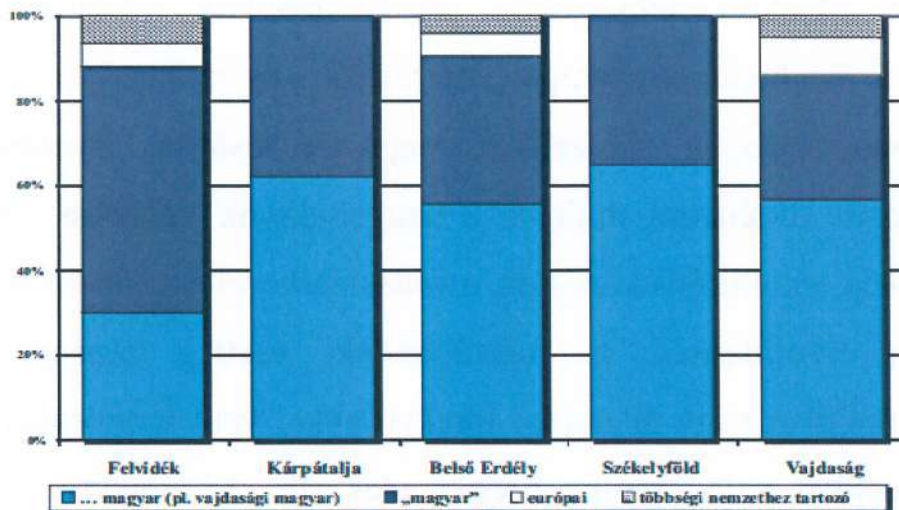
2: szórványok területi alapon

1. ábra A magyar szórványok száma és regionális megoszlása Kárpát - medence Magyarországon kívüli területén (Tátrai, 2017)

A nemzethez tartozás egy nagyon összetett fogalom, „A nemzeti hovatartozás, a nemzetiség fogalmának reális, kielégítő pontosságú meghatározása valóban legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik. A nemzetiség voltaképpen egy összetett, bonyolult, objektív és szubjektív momentumok által determinált állapot. Objektív meghatározása konkrét, külső ismertetőjelek alapján rendkívül nehéz, esetenként szinte lehetetlen. Nemzeti hovatartozást, nemzetiséget meghatározó objektív tényező lehet például a közös leszármazás, egy közös terület birtoklása, azonos vagy hasonló antropometrikus jelleg, azonos nyelv stb. Ezek között kétségkívül a nyelv a nemzetiség legkifejezőbb – bár korántsem kizárólagos – objektív ismertetőjegye.

Az említett objektív tényezőkön kívül azonban szubjektív mozzanatok is meghatározó szerepet játszhatnak – és játszanak is – a nemzeti hovatartozás, a nemzetiség meghatározásában. Ilyenek például a közös történelmi múlt és a hagyományok vállalása, az érzelmi kötődés, a kulturális közösség, a vallásfelekezeti szempontok, a társadalmi szolidaritás, az osztályérdek, esetleg bizonyos világnézeti, politikai vagy államjogi törekvésekkel való azonosulás, illetve az azokkal való szembe helyezkedés stb. Az objektív és szubjektív tényezők összessége végül kialakít egy bizonyos – sokszor definiálhatatlan, az ember lelki világának mélységeiből fakadó – összetartozás-tudatot, amely az élet mindennapjaiban egy népi közösséghez való tartozás érzéseként, nemzeti éntudatként jelentkezik.” (Porpély, 2015, p. 13)

Az a nemzethez való tartozással kapcsolatos kutatás első fontos mérföldköve 2001, amikor a Mozaik2001 kutatás történt. Ekkor ez a vizsgálat a nemzeti identitással kapcsolatosan a következőket tette: „A vizsgált öt régió fiataljai a nemzeti önidentifikáció szempontjából két csoportra oszthatók. Minden régióban meghatározó jellegű az adott területhez tartozás, de a térségek mindegyikének legalább egyharmadában a megkérdezettek legalább egyharmada egyszerűen csak magyarnak vallja magát. A magyarsághoz tartozás kritériuma minden régióban azonos elemekre épül, ahhoz, hogy valaki magyarnak számítsa, ahhoz annak kell tartania magát, és beszélnie kell a magyar nyelvet.” (Szabó Andrea, Bauer Béla, Laki László, Nemeskéri István, 2002, p. 42)

2. ábra Leginkább úgy írnám le magam.... (Szabó Andrea, Bauer Béla, Laki László, Nemeskéri István, 2002, p. 42)

Ezt követően e téren egyik fontos mérföldkő volt Papp Z. Attila és Veres Valér munkája volt a Kárpát Panel 2007 –e s kutatása. A Kárpát-medencei magyarok társadalmi helyzetét és perspektíváit vizsgálta szintén az öt régióban (Magyarország, Kárpátalja, Vajdaság, Felvidék, Erdély). Ez a vizsgálat akkor nem csupán a fiatalokra fókuszált, alig 25% volt 18-25 év közötti, és különlegessége az is, hogy a 2004-es népszavazás után néhány évvel készült, amikor még sokakban élt a mély csalódás az anyaország irányába, amely akár ki is hatott olykor az eredményre.

Az akkori kutatás legfontosabb megállapításai a következők voltak a nemzeti identitással kapcsolatosan:

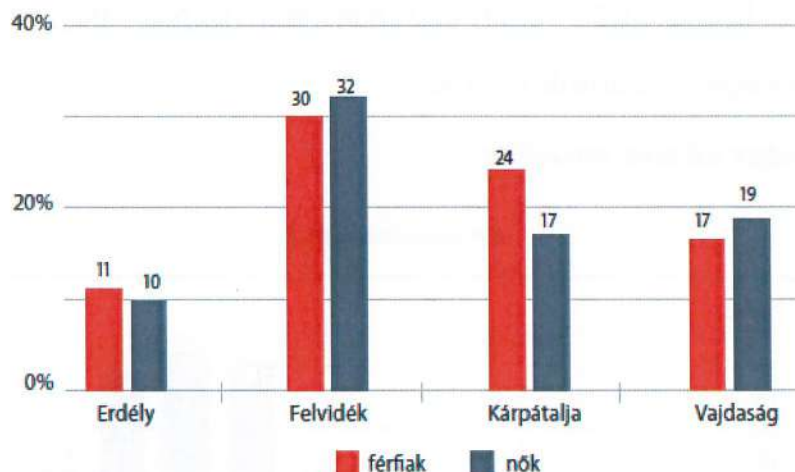
1. Erdély: „magyarok elindultak a romániai állampolgári integráció útján, anélkül, hogy a magyar kulturális identitásából valamit is feladtak volna.” (Papp Z. Attila, 2007, p. 299)

2. Felvidék: „A korábbi felmérésekhez hasonlóan, a szlovákiai magyarok döntő többsége (82 százalék) ezúttal is elsősorban nemzetiségi alapon sorolja be önmagát, azaz magyarnak (33,8 százalék), szlovákiai magyarnak (30,4 százalék) és felvidéki magyarnak (17,8 százalék). A magyarsághoz tartozás kritériumai közül a magyar anyanyelvűséget, a magyar kultúra ismeretét és szeretetét, valamint azt emelték ki, hogy legalább az egyik szülő magyar legyen.” (Papp Z. Attila, 2007, p. 300)
3. Vajdaság: A magyarsághoz tartozás a térségben a kultúrnemzeti azonosulást mutatja (68 százalék), elsősorban a saját döntésétől függően (23 százalék). Ahhoz, hogy valaki magyarnak számítson a vajdaságiak szerint legfontosabb, hogy magyarnak tartsa magát (4,3 átlagjegy az 1–5 skálán), majd hogy magyar legyen az anyanyelve (4,2), illetve legalább az egyik szülő legyen magyar (4). Az, hogy ismerje/vagy szeresse a magyar kultúrát 3,9 átlagjegyet kapott.” (Papp Z. Attila, 2007, p. 302)
4. Kárpátalja: A kárpátaljai magyarok identitását leginkább az jellemzi, hogy erős, lokális identitástudattal bírnak és tudatosan 306 vállalják magyarságukat. A nemzetiségi hovatartozásukat – amibe beleszülettek – természetes állapotuknak tekintik, büszkeséggel tölti el őket.” (Papp Z. Attila, 2007, p. 306)
5. Magyarország: „A magyarországi magyarok közösségi identitása elsősorban a szoros állampolgári kötelek meglétéről árulkodik, míg az etnikai, földrajzi és más típusú identitások kisebb mértékben mutatkoznak meg, mint a határon túli magyar

közösségek esetében. Magyarország egyaránt jelenti a hazát is és a szülőföldet is” (Papp Z. Attila, 2007, p. 307)

Ifjúság kutatások 2000 óta négyévente készülnek meglehetősen nagy mintán, melyek immár idősoros eredményt adnak a fiatalok élethelyzetéről az életük számos területét érintve (oktatás, szórakozás, család, szociális helyzet, stb), de ezekben alig-alig esik szó a nemzethez tartozással kapcsolatos attitűdökről, hiszen e kutatásoknak nem is volt ez célja.

A Mozaik2001, majd a Mozaik 2011 az a kutatásai azok, amelyek nemzeti hovatartozást is vizsgálják többek között a Kárpát-medencei fiatalok körében. A két kutatás eredményeként elmondható és sok szempontból hasonló eredményeket tartalmaz, mint a hazai ifjúságkutatások. Ezen kutatások eredményei szerint a fiatalok szinte független módon attól, hogy az 5 vizsgált régió szerint, melyikben élnek az elvándorlást természetes és jól működő lehetőségnek látják, melynek elsődleges motivációja az anyagi helyzet javulása. A MOZAIK kutatások alapján az látható, hogy az előítéletesség kettős megélése jellemző és a nyelvtudást előnyként ítélik meg. A kutatás eredményei alapján elmondható, hogy a külhoni magyar fiataloknak saját, lokalitáshoz és kisebbségi léthez fűződő kapcsolatát értékesnek látja, az asszimilációt identitásvesztésként élik meg és a többségi társadalomhoz való viszonyuk nem konfliktusmentes, elképzelésük szerint az etnikailag vegyes házasság esetén a gyermek kétnyelvűvé nevelése fontos szempont. Ez utóbbi a maga módján akár növelheti is a magyarság lélekszámát, hiszen a vegyes házasságból származó gyermekek otthon lesznek a magyarságukban is.

3. ábra Más nemzetiségű párral élők aránya nemenként, forrás: Magyar ifjúság kutatás 2016

Ideális esetben a folyamatos létszámvesztést orvosolni kéne, aminek része az asszimilációs veszteség mérséklése. Ebben fontos lépés a magyarság feltételeinek, oktatási, kulturális helyzetének növelése. Ez megköveteli a szellemi, eszmei és gyakorlati lehetőségek biztosítását, fejlesztését. A vegyes házasságok esetén a kettős identitás megvalósításának ösztönzését. Ebben egy gyakorlati értékeiben és eszmeiségében is fontos lépés volt az állampolgárság megadása a határon túl élő nemzettársak számára. Ez utóbbi a közjogi akadályok miatt csak a szlovákiai magyarság körében nem lett igen népszerű.

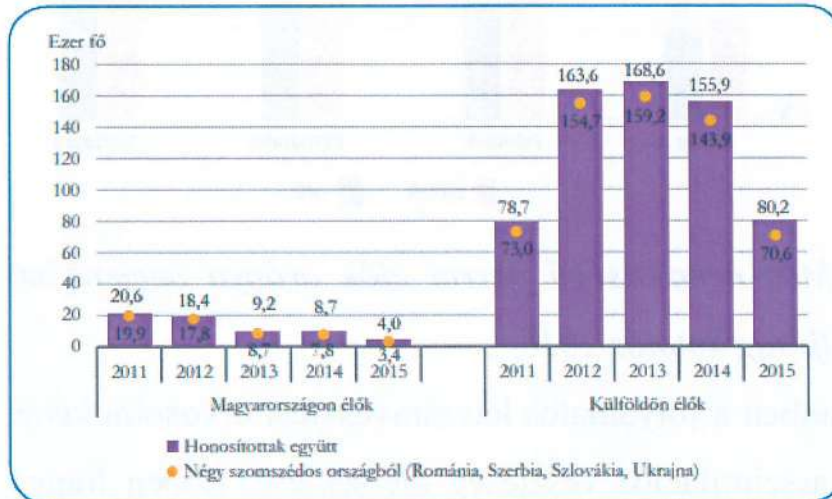
A magyar állampolgárságot igénylők aránya régiók szerinti megoszlásban (átlag)

Te igényelted-e a magyar állampolgárságot?					
Igen/nem	Régió				Összesen
	Ukrajna/ Kárpátalja	Szerbia/ Vajdaság	Szlovákia/ Felvidék	Románia/ Erdély	
igen	68,40%	82,00%	3,10%	56,30%	49,80%
nem	31,60%	18,00%	96,90%	43,70%	50,20%
Összesen	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

4. ábra Honosítottak száma (Papp, 2017)

2011–2015 között 647 ezer határon túli kapta meg a magyar állampolgárságot. Számuk évente 79 és 169 ezer között mozgott.

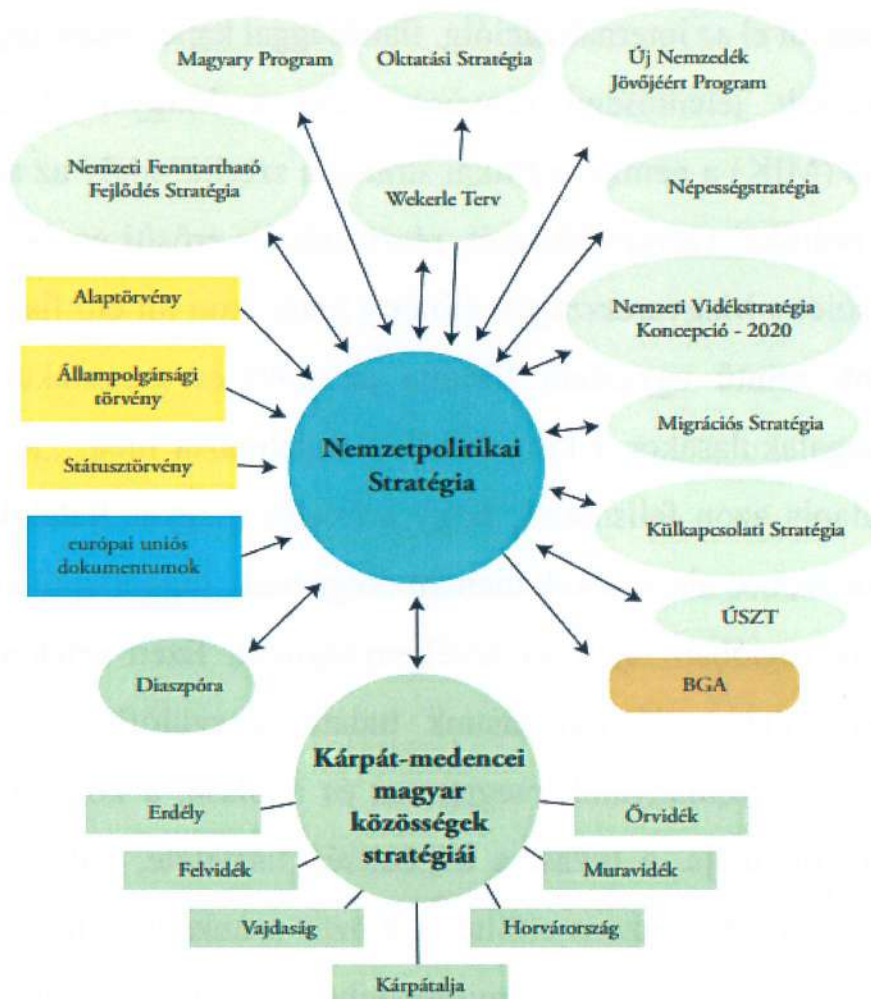
A honosítottak száma

5. ábraforrás: ksh.hu

A 2010-es változások szemléletváltást is eredményeztek a nemzeti összetartással kapcsolatos kormányzati attitűdben. 2012-vel életbe lépett Alaptörvény egyértelműen szól a határokon túlivelő nemzeti összetartozás fontosságáról. „Magyarország az egységes magyar nemzet összetartozását szem előtt tartva felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, támogatja magyarságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket, egyéni és közösségi jogaik érvényesítését, közösségi önkormányzataik létrehozását, a szülőföldön való boldogulásukat, valamint előmozdítja együttműködésüket egymással és Magyarországgal.” S ezen alapvetésekből is ered a nemzetpolitikai

stratégia kereteinek megalkotása (2011), melynek természetesen elmaradhatatlan része az ifjúság helyzete, megmaradása.

6. ábra a stratégia főbb kapcsolódási pontjai (Államtitkárság, 2011, p. 8)

Nemzetpolitikai stratégia egyik igen komoly fiatalságot érintő része a Határtalanul program, melynek célja a határon innen és túlélők összekapcsolása úgy, hogy minél inkább személyessé tegye a kapcsolatot, az ismeretek megtapasztalássá való áttanszformálásával érzékenyíti az iskolás fiatalokat a nemzeti összetartozás megélésére,

megértésére azáltal, hogy minden iskolás gyermek a közoktatásban legalább egy alkalommal ingyen eljut a határon túli magyarlakta településekre. Olyan érzékenyítés ez, amely a közös élmények által folyamatosan jut el az internalizációig. fiatalsággal kapcsolatos ügyek mentén kiemelt jelentőségű ernyőszervezet a Magyar Ifjúsági Konferencia (MIK) a nemzetpolitikai stratégia szerint, mely az adott korosztály politikai szerepvállalását, részvételét is erősíti egyben. A MIK Egyesület a Magyarországon élő és a határokon túl élő fiatalok legmagasabb szintű egyeztető fóruma az 1999-es megalakulása, amely a megalakulásakor a következőket fogalmazta meg: „Közös munkánk alapja azon felismerés, hogy a felelős magyar fiatalok és szervezeteik azonos alapértékek mentén dolgoznak, függetlenül attól, hogy melyik régióban fejtik ki tevékenységüket. Ezen értékek: a magyar nemzethez való tartozásunk tudata, a szülőföldön való megmaradás, hagyományaink megtartása és ápolása, a közösségek értékteremtő munkája, a tudás, a képzettség tisztelete, valamint a szabadidő értékes és hasznos eltöltése. Közös munkánk célja, hogy minél több magyar fiatal számára nyíljon lehetőség határokon átnyúló programokon, rendezvényeken való részvételre, elősegítvén a magyar ifjúság testi, szellemi, erkölcsi fejlődését. Célunk, hogy egyre többen érezhessük át az összetartozás élményét, tapasztalhassuk meg a közös munka örömét, lássuk annak gyümölcseit. Mi, a Magyar Ifjúsági Konferencia létrehozói elhatározzuk, hogy munkánkat végzendő évente legalább kétszer, ősszel és tavasszal, a Kárpát-medence különböző pontjain találkozunk közös ügyeink megbeszélése végett. A Magyar Ifjúsági Konferencia alapítói együtt gondolkodásra és

együtt munkálkodásra szólítanak mindenkit, aki felelősséget érez a magyar fiatalság jövőjéért. Ők mind a mai napig folyamatosan dolgoznak és anyagaik elérhetőek honlapjukon. Az elmúlt években a közéletiségükben valóban hangot adnak véleményüknek, kiállnak a jogokért, szót emelnek szükség esetén a jogérvényesítésért, a sérelmek ellen (Beke István, Szücs Zoltán bebörtönzése, vagy a szlovákiai himnusz törvénnyel kapcsolatosan) Az Ifjúság konferencia illeszkedése a nemzetpolitikai stratégiába kormányzati szinten is üzeni azt, hogy a fiatalság sikerességéhez az ő bevonódásukra elengedhetetlen szükség van a saját ügyeiket érintő kérdésekben.” A nemzetpolitikának így szerves válik jó esetben a fiatalság együttműködési fóruma. Mindezek egyben feltételezik a stratégia alakítói részéről is a szándékot a fiatalság megértésére, megismerésére. S ez elképzelhetetlen a folyamatos monitorizálás, kutatás nélkül. Vagyis igazolják egyben az idősoros több területre kiterjedő kutatások létjogosultságát is.

Az egy másik kérdés, hogy a magyar valóságban, melyben akarva akaratlanul kialakult egy kétpólusú világ mindenre érkezik egy válasz megkérdőjelezve mindent. A Magyar Ifjúság Kutatás 2016 az ötödik nagy mintás kutatás, amely a Kárpát-medence magyar fiatalságára határokon átívelően összpontosít felidézve a Mozaik 2001 és 2011-es kutatások tematikáját. tehát a hétköznapi élet számos területére koncentráltan teszi fel kérdéseit (oktatás, egészségügy, család, munka, szórakozás, stb). Erre válaszul jelent meg a Margón kívül, ami igen kritikusan szemléli a nemzettudat létjogosultságát a ma Európájában. Azt gondolom, hogy szükség van a kritikai szemléletre és van helye a

más véleménynek is, de ideális esetben a közös nevezők megtalálása közös érdekünk, hiszen együtt toljuk előre a nemzetünk szekerét A 2016-os ifjúságkutatás az ifjúságkutatásokba illeszkedve széles sprektumon kívánta feltérképezni a Kárpát-medencei ifjúság életét meghatározó, arra hatást gyakorló szempontokat. A vizsgálat legfontosabb megállapításai a következők voltak:

1. A Kárpát-medencei magyar fiatalok legalább kétharmada szerint a külhoni régióban élő magyarok részét képezik a magyar nemzetnek.
2. A megkérdezett fiatalok több mint háromnegyede magyar nemzetiségűnek (is) vallja magát.
3. A 15–29 éves külhoni magyar fiatalok többsége magyarul érintkezik a közvetlen kapcsolataival és legalább hattizedük magyarul is gondolkodik.
4. Minden második Kárpát-medencei fiatal magyar nyelven is internetezik és néz TV-t.
5. A külhoni ifjúság legalább fele vallásos az egyház tanítása szerint vagy a maga módján.
6. A megkérdezett fiatalok jellemzően kétgyermekes családmódban gondolkodnak.
7. A külhoni magyar ifjúság legfeljebb tizede sorolható a NEET kategóriájába, azaz legfeljebb ekkora a munkapiacról és az oktatási rendszerből egyaránt távol maradók aránya.
8. A külhoni magyar fiatalok jelentős része foglalkozik a gondolattal, hogy külföldön vagy Magyarországon dolgozik majd, elsősorban a jobb megélhetés reményében.

9. A Kárpát-medencei magyar fiatalok nemzedékük legjelentősebb problémái között az anyagi nehézségeket, a létbizonytalanságot, a szegénységet és az elszegényedést említették.

A munkát két kötettel zárták, az egyik a 2017-ben megjelent a kutatás eredményeit közlő gyorsjelentés, a másik a 2018-ban megjelent Magyar fiatalok a Kárpát-medencében kiadvány, mely tanulmányokban értékelte a Magyar Ifjúság Kutatás 2016 eredményeit.

Ha a nagymintás és egész Kárpát-medencére kiterjedő vizsgálatokat veszem alapnak, akkor leginkább a Mozaik 2001 és 2011-es Mozaik és a 2016-os kutatások adatait, valamint a Külhoni Magyar Ifjúságkutatás 2014 Metszetek I. és Metszetek II. kiadványait, Nemzetstratégiai Kutatóintézet 2015-ös munkáját, eredményeit érdemes összevetni. Fontos itt megjegyezni, hogy a két első és a többi kutatás között fontos változás volt az, hogy a kormány közjogi értelemben időközben megtette a legfontosabb lépést a nemzetegyesítés érdekében az állampolgári és azzal egyidőben a választójogok kiszélesítésével. A nemzettudat mellett nagyon fontos e kutatásban, hogy alapvetően a szülőföldön való boldogulás lehetőségeit, feltételeit kutatja mind az öt régióban. Mindhárom nagyívű munka a következő területeket veszi szemügyre:

- oktatás
- informatika
- életmód
- életkörülmények
- értékek

- vallás
- társadalmi közérzet
- nemzeti identitás, nyelvhasználat
- családi erőforrások, vegyes házasságok

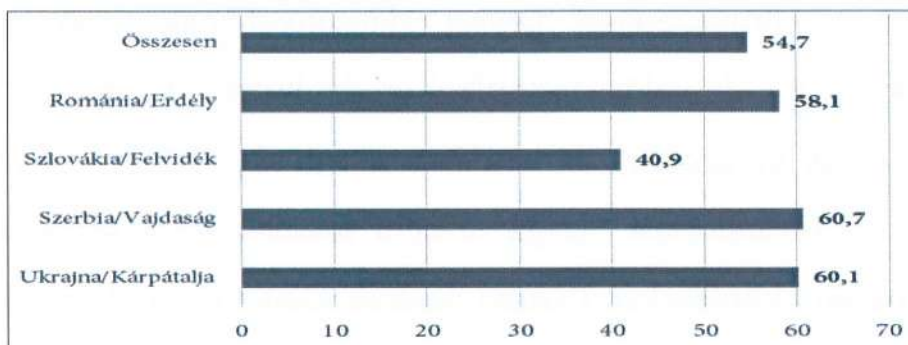
Természetszerűleg egy-egy régió sajátosságaiban sok állandóság van. Az viszont sajnálatosan megállapítható, hogy a népességcsökkenés folyamatos (2001 és 2011 között 1.1 millió fővel csökkent), ez egyrészt az elvándorlásnak is köszönhető és mindeközben az asszimiláció is erősödik, amelyet elősegít a vegyesházasságok gyakoriságának emelkedése. Az minden tanulmányból egyértelművé válik, hogy a családi erőforrások, az oktatás, művelődés, az ifjúsági szervezetek a legfontosabb tényező a megmaradásban, miközben a helyzetet nehezíti az, hogy a közösségi lét, szemlélet helyét egyre inkább átveszi az indivizuált nézőpont, az anyagi, egzisztenciális természetű, rövid és középtávú érdekek azok, amik leginkább befolyásolják a szülőföldön való megmaradást. Az elvándorlás minden térségben igen komoly problémává vált már a 2012-es kutatások miatt, de a 16-os és a jelen kutatásban is egyértelműen meglévő jelenség. Felmerült gyakorta a migráció lehetősége, mint megoldás a Kárpát-medence fiatalok körében is. Ezek a problémák a hazai ifjúságkutatások zömében egyaránt megjelentek elsődlegesként a hazai fiatalok között is és a migrációs megoldás köztük is egy jó megoldásnak tűnt. A helyzet jelentősen változott azzal, hogy megtörtént a régiók egy részében az uniós csatlakozás, egyszerűbbé vált a külföldi munkavállalás. A 2012-es vizsgálat során a továbbtanulással kapcsolatosan is megjelenik a migrációs lehetőség a

felősoztatásban tanulók körében. Ekkor már az elvándorlással kapcsolatos tervek már alapélményként jelennek meg, ami tendenciájában akkor már erőteljes emelkedést mutatott. Érdekesség e téren az, hogy a határon túli magyarság esetén az elvándorlásban befolyásolja az is, hogy a nem beszéli tökéletesen annak az országnak a nyelvét, ahol él és így az érvényesülésében is adódhatnak hátrányok. Ennek ellenére az is igaz, hogy a fiatalok nemzetiségüktől függetlenül számoltak ezzel a lehetőséggel, így a többséghez tartozok is. A 16-os vizsgálat szerint a Felvidék az, ahol legalacsonyabb az elvándorlási szándék és Ukrajna, ahol a legmagasabb, de mindenhol jelentős, ami a 19 es vizsgálatok során még magasabb értéket mutat. Ugyanakkor az is tény, hogy a külhoni régiókban a magyarok elvándorlási egyenlege a környezetéhez képest alacsonyabbnak tűnik egyes kutatások szerint, de valós statisztikai eredmények e kérdésben nem igazán vannak és azoknak is kérdéses a valóság tartalma, mert az országok az elvándorlást vizsgálva nem tesznek fel a nemzetiségi hovatartozásról kérdéseket. (Szabó Andrea, Bauer Béla, Pillók Péter, 2013)¹ Az asszimiláció, a vegyes házasságok aránya növekedést mutat és az előrejelzések szerint (Hablicsek László, Tóth Pál Péter, Veres Valér , 2004)² ez a tendencia is megmarad. A MOZAIK2001 és 2011-es kutatások szerint régióként igen nagy különbözőség van abban, hogy ezen házasságokon belül milyen lehetőség van a kettős identitás és egyben a nyelv megőrzésére. Kapitány Balázs Kárpát-

¹ Mozaik 2011

² A Kárpát-medencei magyarság demográfiai helyzete és előreszámítása, 1991–2021

medencei népszámlálási körkép című munkájában ír arról is, hogy a vegyes házasságok, kettős identitású családok esetén az, hogy minek is vallják magukat sok körülmény befolyásolja, a kérdező személyiségétől a politikai közhangulaton át. Azt látni kell és kellő érzékenységgel elfogadni, hogy a kisebbségi és többségi társadalomhoz való kapcsolódás, a kettős identitás fontos kérdés sokak számára. Ami egyfelől jelenthet asszimilációs veszélyt, de okosan kezelve e kérdést akár gazdagíthatja az érintett fiatalokat. A két nyelv és kultúra ismerete nem kell hogy jelentse a leválást, de azt igen, hogy a szakemberek számára ez feladatot ró, hiszen vonzóvá kell tennünk magunkat, folyamatos jelenléttel továbbítani számukra azt, hogy valódi kincsnek tekintünk rájuk

7. ábra Magukat kisebbségi és többségi nemzethez tartozónak egyaránt vallók aránya forrás: GenezYs 2015 kutatás (Változó kisebbség)

A 2019-es Kárpát-medencei ifjúság kutatás a középiskolás korosztályra koncentrál és a 1997-2004 közt született fiatalok a választ adók. A munka segíti a jövőépítést, hiszen közvetlen betekintést ad a fiatalok életének különböző dimenzióiba és azáltal, hogy ez egy egy jól behatárolható városra, településre összpontosít

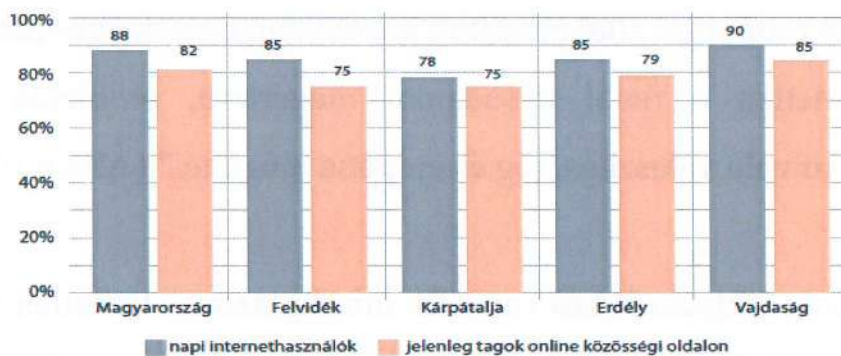
nem csupán az adott közegben képes egy nagyszámú mintát feldolgozni, de mindeközben a helyi diákszervezetek, közösségépítő folyamatok munkájába és annak hatásába is beelát. Mindez alkalmassá teszi a vizsgálatot arra, hogy feltérképezze a diákközösségekben rejlő társadalmi szerepvállalásra ösztönző lehetőségeket. Tulajdonképpen a kutatással egyidőben a fiatal erőforrásait vizsgálja a saját humán-öko-rendszerében. Szükséges ez, mert egyéb kutatások során is látható volt, hogy a közösségi szemlélet helyére egyre inkább az individuális kerül és e szempontok könnyen válhatnak a közösség leépítőjévé, ezen változtatni, erre hatással lenni igazán hatásosan minden bizonnyal az egyén társastámogató közegében lehet tenni érdemlegesen. Azt a közeget kell megismerni, megcélolni, amelyben a fiatal leginkább otthon van, a családot, a kortárs csoportot, az iskolai közösséget, a társadalmi közeget, ahol magát leginkább biztonsággal tudja mozgatni így válva alkalmassá a fokozatosan fejlődő kompetenciákra, és társadalmi felelősségtudatra, szerepvállalásra.

Ha az ifjúságkutatások egyéb identitástól független adatait vizsgálom, azt kell látni, hogy a fiatalság körében a részeredmények szerint nincs jelentős különbözőség annak függvényében, hogy melyik régióban él a fiatal. Ilyen az egészségi állapot, a boldogságról alkotott elképzelésük, a jól-léttel kapcsolatos elvárásaik, a saját jólétük megítélésével kapcsolatosan is hasonlóan gondolkodnak, de többek között igaz ez a káros szenvedélyekhez való kapcsolatukkal, az infokommunikációs eszközök használatával is. A változások tendenciája is hasonló. Nem meglepő változás a 2000 utáni kutatások

esetén az internet, a világháló rohamos térnyerése és ezen belül is a közösségi háló szerepének megerősödése. A 2016-os Magyar ifjúság kutatás, a GeneZYs 2015-ös kutatás, a Kárpát medencei magyar fiatalok 2019 és a jelen kutatás is egyértelműen szól az internet térnyeréséről és az ebben való kiegyensúlyozott viszonyokról a régiók közt. Az online kapcsolattartás, kapcsolatépítés jelentős mindenhol a fiatalok között és e virtuális tér vált egyre fontosabb közösségi területté közöttük.

A 2001-es Mozaik kutatásban a számítógép használatról már esett szó és való igaz, hogy a használatuk már előtérbe került, de összességében nem volt a többség számára kézenfekvő az elérhetősége. A napi használatról akkor még szó sem esett. 2016-ra már a napi internethasználat is 80%-os volt a Kárpát-medencei fiatalok körében. A 2019-es források szerint pedig az elsődleges információforrás a közösségi oldalakra tevődött át és a 2016-os eredményeket is meghaladta az internethasználat. Aminek megítélését mára már árnyalja az a tény is, hogy függőséggel kapcsolatos problémák is megjelentek ezzel kapcsolatosan. A virtuális közösségi tér nem az, ami való személyiségfejlődés irányába mozdítaná el a fiatalt. Éppen ezért szükséges nagyobb figyelmet fordítani határainkon belül és kívül azon szervezetekre, közösségekre, akik tényleg képesek bevonni a fiatalt. Nagy lehetőség van a különböző diákszervezetekben, iskolai, egyházi közösségekben. A fiatalokkal való közösségi tevékenységek helyszínékként egyértelműen kell használni az általuk preferált és elfogadott infokommunikációs felületeket is, de még ezeket is arra kell használni, hogy a valós,

emberi, hús-vér alkotó és hiteles közösségekbe találjon közeget magának minden fiatal. Ebben a helyi szervezeteknek van nagy szerepe és lehetőség.

3. ábra: Napi internethasználók és közösségi portálok tagjai
 (Tagja-e Ön valamilyen közösségi portálnak – online közösségi oldalnak?)
 ($N_{\text{Magyarország}} = 1905$, $N_{\text{felvidék}} = 922$, $N_{\text{Kárpátalja}} = 495$, $N_{\text{Erdély}} = 1989$, $N_{\text{Vajdaság}} = 498$;
 százalékos megoszlás)
 (Milyen gyakran használ Ön Internetet?)
 ($N_{\text{Magyarország}} = 8000$, $N_{\text{felvidék}} = 1000$, $N_{\text{Kárpátalja}} = 500$, $N_{\text{Erdély}} = 2000$, $N_{\text{Vajdaság}} = 500$;
 százalékos megoszlás)

8. ábra Napi internet használat forrás: Magyar ifjúság kutatás 2016

Az minden közelmúltbeli ifjúságkutatásból kiderül, hogy az internet használat elterjedése minden régióban jelentős, használata beépült a napi tevékenységek közé. Élni kell a lehetőséggel és használni azt, a kutatásokban is, mint ahogy ez történt a Kárpát-medencei magyar fiatalok 2019 kutatásban, és használni kell a közösség-szervezésben is.

Összegzés

„Az ifjúságpolitika kiemelkedő fontosságot élvez, hiszen a jövő nemzedékének sorsa, az, hogy az útkeresése során milyen válaszokra jut, mindannyiunk számára égető probléma. A magyar ifjúságnak ezért olyan tudásra és készségekre van szüksége, amelyek hozzájárulnak a jövőbeni önálló és felelősségteljes döntéshozatalhoz. Ennek érdekében szükség van mind a politikai, mind a társadalmi támogatás biztosítására, hogy a fiatal generáció által létrehozott

szervezetek a demokratikus, modern, ugyanakkor nemzeti hagyományokat éltető intézményekké váljanak. A fiatalok szabadidejét kitöltő tevékenységek koordinálásához, illetve az ifjúság különböző csoportjai által elindított kezdeményezések támogatásához elengedhetetlen a fiatal társadalom megértése, problémáikra és kérdéseikre való válaszkészség és empátia megléte.” (Államtitkárság, 2011)

A kutatások, melyekről szó van nem mindig azonos tematika szerint, módszer mentén dolgoztak. Ezek természetesen megnehezítik az összehasonlítást és meglehetősen aprólékos munka ezt összevetni és a következtetések sem lehetnek túpontosak. A Mozaik kutatások elsősorban a fókuszcsoporthoz tartozó módszerekkel térképezték fel a Kárpát-medencében élő magyar fiatalok életét, míg a 2016-os és a 2019-es kutatás is főként kérdőívekkel dolgozik, illetve ezt kiegészítve interjúkkal, amelyeket rézionként végez el fókuszcsoporthoz tartozó formában illetve félig strukturált kérdésekkel, melyek során a diáksággal közvetlen kapcsolatban lévő szakembereket, a kérdőívezés munkáját végző kollegákat kérdezi meg.

Itt élve, számunkra e nemzet részeseiként elsődlegesen fontos Kárpát-Medence és az itt élő fiatalok helyzete. Elvitathatatlan joga más nemzetekhez hasonlóan a magyar nemzetnek is, hogy a határain túl élő magyar nemzet összetartozásának prioritást adjon és erre kialakítsa azt a nemzetstratégiát, amely ehhez szükséges. Sajnálatos dolog az, mellyel együtt kell tudnunk élni az, hogy magyarnak lenni jelenleg egy határokon átívelő fogalom. S a jövő ilyen értelemben létkérdés. Így kutatása is szükségszerű. Az ifjúságkutatások

függetlenül attól, hogy milyen módszerrel, milyen sokasággal készültek leginkább a következő területekre tértek ki:

- oktatás
- informatika
- életmód
- életkörülmények
- értékek
- vallás
- társadalmi közérzet
- nemzeti identitás, nyelvhasználat
- családi erőforrások, vegyes házasságok

Az eredmények, trendek arra engednek következtetni a fiatalok alkalmazkodnak az európai trendekhez. Ugyanolyan arányban vesznek részt az informatika világában, mint a fejlettebb régiókban élők. Oktatás terén is nagyobb arányban akarnak részt venni a jobb képzést biztosító intézményekben. A vizsgált régiókban régóta fennálló probléma az elvándorlás, népességfogyás, a nemzethez való tartozásban az asszimilációs folyamatok felgyorsulásának veszélye. Az életmód terén is érzékelhető a fejlődés, az erősödő igényesség a wellbeig iránt, ugyanakkor megjelenik az elmagányosodás, ha annak vesszük azt az időt, amikor csak virtuális terepen éli ki a fiatal a szociális kapcsolati szükségleteit. Nem az igény az, ami hiányzik a családi, baráti, közösségi kapcsolatok irányába a fiataloknál, egyéb okok, kapcsolati problémák azok, amik megnehezítik őket a kapcsolatok kialakításában. Látható van helye e kutatásoknak, amihez e projektben vállalt munkánkkal szeretnék hozzájárulni.

Határon túli ifjúsági szervezetek, közösségek - Egyházak

Ezt vizsgálva megpróbáltam feltérképezni az interneten keresztül elérhető lehetőségeket regionként külön-külön, a honlapjaikat és a facebookos megjelenést is figyelve. Van néhány dolog, ami az embernek azonnal eszébe jut, ilyen a cserkészlet, az egyházak, a magyar nyelvű lapok, diákszövetségek, stb... Az ifjúsági munkát is meg kell előznie egy fejlesztési tervnek, aminek alapfeltétele az, hogy reális legyen, bár hosszútávon tervez, de rövidtávon is gondolkodik és nem feledkezik meg arról, hogy vonzóvá az általuk elért élmények teszik és mindeközben építő és fenttartható legyen. Bár világnézetében egyértelműen elkötelezett képviselője jelenik meg a fiataloknak az egyházak által, de felismerhető az sokrétű közösségépítő tevékenység, amellyel e témát megközelítik. A cserkészek e téren már bizonyítottak, és látható ma is tudatos jelenléttel tervezik a jövőt.

Cserkészlet

A cserkészlet, mint igen nagy múltra visszatekintő gyermek és ifjúságnevelő szervezet gyakorlatilag összefogja a Kárpát-medencei, illetve egyéb szórványban élőket. A cserkészsövetség honlapján gyakorlatilag minden földrészén találhatóak elérhetőségek, illetve programjaikról is bőven olvashatunk. A hazai honlap gyakorlatilag megteremti annak a lehetőséget többek között, hogy a különböző cserkészcsapatok egymásra találhassanak. Emellett igen aktív a közösségi hálón működő csoportjuk is. A honlapjukon nagyon sokféle képzés elérhető és túl azon, hogy a gyermekeknek egy folyamatosan elérhető kellemes és hasznos, valódi közösségi élményeket biztosító

programokat kínálnak, küldetésükben is értékteremtő küldetéssel rendelkeznek, melynek csak egy része a honismeret, a nemzeti identitás erősítése. Nagyon tudatosan nevelnek a környezetvédelemre, természetszeretetre. A képzéseikben fontos a cserkészlet önkénteseinek, vezetőinek képzése. Nevelésprogram fontos része az, hogy tudatos döntési jogukat és felelősségüket érvényesíteni tudó embereket neveljenek. Nevelési programjukban (RAP (Renewed Approach to Programme)) a következőket írják: „Ennek a programnak egyik sajátossága, hogy tiszteletbe tartva a kulturális sokszínűséget maga a program is ennek teret ad és ehhez formálható úgy, hogy közben szisztematikusan építi, fonja egymásba az alapelveket, a célt és a módszert. „A fiatalok világának saját dinamizmusa van, amely változatos és állandóan változó érdeklődési területekre fókuszál. Ezért nem lehet egy valódi nevelési programot egyszer s mindenkorra meghatározni. A nevelési programra vonatkozó világszintű irányvonalak (World Programme Policy) kijelenti, hogy az egyes nemzeti szövetségek nem csak hogy szabadon kialakíthatják saját konkrét tevékenységeiket módszereiket és nevelési célkitűzéseiket, hanem rendszeresen felül is kell vizsgálniuk pedagógiai programjukat annak érdekében, hogy azt a fiatalok és a társadalom egészének alakuló világához igazíthassák.” (Dominique Bénard, 2005) Az az a liberalizált világnak felmutatja a keresztény szabadságot. Az alapelvek természetesen szilárd szegletkőként tartják meg a módosítható elemeket.

A cserkészsövetség túl a szervezetek közötti hálózatépítő feladatán, tevékenyen részt vesz a Kárpát-medencei fiatalok táboroztatásában is,

így a Határtalanul programban, az Erzsébet-táborokban. Arról igazán csak sejtéseink lehetnek, hogy milyen összetett személyiség és közösségfejlesztő hatása van ezeknek a rekreációs programoknak, hiszen a turisztikai kutatások eredményei szerint ezen programok, az élmények adta többlet éveken keresztül kamatoztatja áldásos hatását. Mindez a személyiséget, a rezilienciás készségeket, a megküzdő képességet is jótékonyan fejleszti. Ha a hazai cserkészlet honlapját, facebook oldalát, a 11000 főt jóval meghaladó tagságot és facebook követőt veszem figyelembe, akkor egyértelműen fontos szerepe van a fiatalság életébe. A kor szelleméhez igazodva egyébként a közösségi oldalakon igen sok helyi cserkészcsoporthat megtalálható és a tagság egy-egy ilyen csoport esetén meglepően nagy, több száz as létszám, ami arra utal, hogy sokkal többen figyelnek tevékenységükre, mint ahányan egy-egy megmozduláson, programon részt vesznek. Mindez hatványozottabban igaz ott, ahol a többségi környezetben fogja össze értékek, elvek mentén a kisebbségi fiatalokat és azok családját. Ők így él ik meg, és teszik mindennapjaikban gyakorlattá és mondják hitelesen Sik Sándor ismert sorait. "Hiszek! A kevesek egymásba tett kezében."

Felvidék

Egy önkéntes apolitikus, vallásos ifjúságnevelő mozgalom. Jelenleg 1400 taggal rendelkeznek, amivel Szlovákia legnagyobb magyar gyermek- és ifjúságnevelő szervezetté vált. Heti rendszerességgel önkéntes nevelőmunkát folytatnak a gyermekekkel. Havilapot jelenítenek meg. Céljuk a nemzetükért tenni akaró, felelős attitűd

fejlesztése. Emellett a fentarthatóságra való nevelés, illetve a mozgás iránti igény és szeretetének ápolása.

Cserkészetre nem csak gyermekeket invitálnak., külön képzést indítottak felnőttek számára Paláston, nem titkoltan tanítókat céloznak meg ezzel a lehetőséggel.

Honlapjuk folyamatosan frissül, igényes kialakítású. Facebook oldaluk is folyamatosan frissül, igényesen és ügyesen használják ki a közösségi média nyújtotta lehetőségeket. Kedvelői száma 2402, követői száma 2465. Instagram oldalon is megtalálhatóak és az oldaluk folyamatosan frissül. Jelenleg 756 követővel rendelkeznek. Jellemző itt is a sok kis cserkészcsapat, akik a facebook megjelenések és megosztások szerint is igen tevékeny életet élnek, példaként említenem a Nyékvárkonyi Szent Jakab cserkészcsapatot, ami saját folyamatosan frissülő facebook beosztásával és a 240 fő feletti közösségével saját közegükben fontos tevékenységet végeznek.

Kárpátalja

A Kárpátaljai Magyar Cserkészsövetség a felvidékihez hasonló programokkal jelentkezik. Itt is látni a facebook aktivitást túl azon, hogy saját honlapjuk is van. A majd 2000 fős facebookos követés mellett egyébként csak az oldalaikon keresztül nagyon sok más kárpátaljai magyar szervezethez, hagyományörző, vagy zenei csoporthoz, rendezvényhez elvezetnek. A térség gyermekei gyakorta táboroznak itthon is és az ismert programokon kívül itt megemlítenem a Holnapocska tábort Zalasabarban, ahol egyébként több más határon túlról érkező magyar gyermeknek kínálnak igazán élménydús programot. Honlapjuk első ránézésre nem tűnik frissnek, egyszerű, de

amint rákeresünk a cserkészcsapatokra méginkább szembeötlővé válik az, hogy 2015 előtt voltak aktívak és azóta inkább a facebook az a színtér, ahol az információk szabadon áramlanak, ahol a cserkészszövetség oldalán keresztül juthatunk el nagyon sok magyar érdekltségű oldalra. Azt látni, hogy fontos közösség-szervező erő még a közösségi oldalakon is a különböző egyházi csoportok, amelyek katolikus, görögkatolikus, vagy protestáns egyházak irányába visznek, ahol újabb és újabb 200-600 követővel találkozunk. Jellemző a missziós jelenlét, Kárpátaljai Baptista Misszió, Kárpátaljai Ferences Misszió, akik missziójukat az élet gyakorlati és lelki, szellemi szükségleteinek kielégítésére összpontosítják, ezen missziókat összeségében többezren követik a facebook oldalakon.

GISZ – Kárpátaljai Magyar Görögkatolikus Ifjúsági Szervezet célkitűzése a Kárpátaljai magyarság, legfőképpen a görögkatolikus fiatalság közösségépítése. Tevékenységük az egyházi, nemzeti és a hagyományörző értékek képviselését szolgálja. Ezenfelül minden olyan törekvést támogat, ami a nemzeti identitást, valamint a regionális hagyományörzést képviseli. Támogató Programot üzemeltet a rászoruló fiatalok megsegítéséért. Támogató bárki lehet, aki vállalja, hogy 10 hónapon keresztül havi 10 euróval támogat egy gyermeket. 2017/2018-as tanévben 91 gyermeknek sikerült támogatót találniuk. A szervezet honlapja nem gyakran frissül, kissé élettelennek tűnik. A közösségi médiában megtalálhatóak, de nem elkülönülten kárpátaljai szervezetként, hanem együtt a hazai görögkatolikusokkal. Összeségében így több, mint 3100 követőjük van.

Erdély, Patrium

A Romániai Magyar Cserkészszövetség a határon túli magyarság létszámához illeszkedve a legösszetettebb cserkészszervezet, hiszen több nagy körzetre bontva működteti csapatait. 56 települése közel 150 csapattal dolgoznak együtt és bár a tagság 2000 cserkészával és 200 cserkészvezetővel nem tűnik soknak, de facebook oldalukon a követők száma szerint igen nagy népszerűségnek örvendenek a közel 5000 követővel.

1. Észak-Erdély körzet
2. Szilágy körzet
3. Kolozsvár körzet
4. Maros körzet
5. Enyed körzet
6. Gyergyó körzet
7. Udvarhely körzet
8. Csík körzet
9. Háromszék körzet

ODFIE- Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet

Bár nem cserkészek, de a kárpátaljaiakhoz hasonlóan itt is erős az egyházi jelenlét más szervezeti módon az ifjúság körében is. Ilyen csoport, mely a fiatalokra fókuszál az ODFIE- Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet, ami egy hosszabb történetiségre visszatekintő ifjúsági szervezet, hiszen 1948 előtt is működött, majd 1996-tól jelenleg is aktív. 40 csoporttal működnek, tehát ők fontos feladatot vállalnak fel az ifjúsági munkában. Ők leginkább rendezvények szervezésében fejtik ki közösségépítő tevékenységüket, illetve képviselői és

81

ügyviteli feladatokat látnak el, kiadványokat adnak ki, mint a Iránytű, Unitárius Ösvény, Faluismertető kismonográfiák, Kévekötők. Főbb rendezvényeik az ODFIE Gála, ODFIE, Összművészeti Találkozó, „Az Év Egylete”. Területileg leginkább Hargita, Háromszék, Kolozs, Brassó és Maros megyékben működik, ott, ahol az unitarizmus leginkább elterjedt. Online jelenlétük nem csekély, hiszen követőik száma a facebook oldalon több, mint 4000. A közösségi oldalon látottak szerint igen friss, fiatalos és tevékeny. Honlapjuk is működik, ami szintén meglehetősen fiatalos. Érdekes programjuk az összművészeti fesztivál, az ArtZ, ahol több száz fiatal méri meg magát különböző művészeti ágban.

Kolozsvári Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület – FIKE

Említésre méltó többek között a Kolozsvári Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület, a FIKE. Ők régi történelmi múlttal rendelkező, sok viszontagságot megélt 1991-ben újra alapult csapat. Honlapjuk és facebook oldaluk is van, de ez utóbbin tevékenyebbek, Facebook oldalukat majd 3000-en követik. Sokszínűség, misszió, ifjúsági munka, önkéntesség, testi-lelki-szellemi nevelés, hovatartozás, Isten és fiatalok, más perspektíva - ezekkel a kulcsszavakkal foglalják össze a saját tevékenységüket honlapjukon a FIKE-t is magába foglaló szervezet az IKE – Erdélyi Református Egyházkerület Ifjúsági Szövetség. Leginkább személyiségfejlesztésre, közösségépítésre, sport, valamint zenei rendezvények szervezésére irányul a tevékenységük. A református egyház ezen ifjúsági szervezet mellett nagy erőket mozgat meg a Kárpát-medencei magyar fiatalokért. Fontos itt megjegyezni, hogy a sajátos református egyházi felépítés

lehetőséget biztosított arra, hogy a Magyarországi Református Egyház tagjai sorába fogadta az összes magát reformátusnak valót függetlenül attól, hogy hol él. Az egységes magyar református egyház képviseleti testülete a Kárpát-medencei Magyar Református Generális Konvent, amely nagyon gyorsan lépett az ifjúság érdekében és létrehozta a Generális Konventtel együttműködő Kárpát-medencei Ifjúsági Egyeztető Fórumot, akik jelenleg 10-12000 fiatal tudnak elérni a határokon túl élő Kárpát-medencei fiatalok közt.

Vajdasági Magyar Cserkészszövetség

A szövetség főbb feladata a már meglévő 12 cserkészcsapat működtetése. Ide tartozik: Szabadka, Horgos, Topolya, Kishegyes, Kispicac, Hajdújárás, Királyhalom, Szentmihály, Muzslya, Csantavér, Temerin. Itt is jellemző a kisebb csapatok folyamatos cserkész jelenléte. Az általam véletlenszerűen kiválasztott Szentmihályi cserkészcsapat a maga majd 400 fős követőjével saját ifjúsági közegükben meghatározó szerepet is betölthetnek.

Emellett folyamatos náluk a toborzás. Felnőttképzést tartanak, ahol három hétvégén keresztül a cserkészletben rejlő ifjúságnevelési lehetőségekre reflektálnak. Leginkább a tanítók módszertani fejlesztésére alkalmas ez a képzés, de különleges jelentkezési kritérium nincs, bárki jelentkezhet. Honlapjuk letisztult és friss. Facebook oldaluk folyamatosan frissül, kedvelőik, követőik száma több mint 2000.

Nagybecskerekai Egyházmegye is igyekszik a helyi fiatalság érdekképviselét, közösségépítését, személyiségfejlesztését támogatni. Főbb projektük a „Your Job”, melyet a Szerbiai Caritással

karöltve valósítanak meg. Célja a helyi fiatalság foglalkoztatásának növelése. A 15 és 30 év közötti munkanélküliek, hátrányos helyzetűek és sérült egyének. A projekt tervezett időintervalluma 3 év. Ez idő alatt közel 300 fiatal igyekeznek támogatni. Anyagi háttérét az Ausztria Fejlesztési ügynöksége és az ausztriai Caritas vállalta.

A Nagybecskereki Egyházmegyei ifjúsági találkozót is rendeznek Nagybecskerek egyik városrészén, Muzslyán. Emellett mozgó tábort szerveztek a középiskolás és egyetemista fiatalság számára. A tábor kiemelt témája a felelősségvállalás, identitás megerősítése. Közösségfejlesztés és az együvé tartozás a különböző helyekről és környezetből jövő fiatalok kapcsolat építése és a közösen átélt élmények erősítik meg. Az egyházmegye honlapja friss, ugyanúgy a facebook oldaluk is, bár kérdéses, hogy ezeken keresztül eléri-e a fiatalságot. Ezt a kételyt alátámasztja, hogy mindössze 690 kedvelő és 709 követővel rendelkezik az oldal.

Összegzés

Az látható, hogy annak ellenére, hogy az ifjúságkutatások nem erősítik meg azt, hogy a vallásosság jellemezné a ma fiataljait mégis fontos közösségépítő feladatot lát el az egyház. Hiszen igaz, hogy a hagyományos vallásossághoz való kötődés csökkent ifjúságkutatásról kutatásra, de a spiritualitás iránt nem. Látható a rendre megjelenik a válaszok között a „vallásos vagyok a magam módján”, az egyházhoz való kapcsolódás mellett. Mindez azt jelenti, hogy bőven van tere és esélye az egyházak missziós munkájának, ami egyben fontos közösségépítő lehetőség is. A katolikus, görögkatolikus fiatalok elsődlegesen a cserkészethez kötődnek, annak ellenére, hogy a

cserkészzet nem várja el tagjaitól a felekezeti, a világnézeti kötődést. A más felekezetű keresztény közösségek a cserkészszövetségekhez hasonló módszerekkel építik fel tevékenységüket. A református egyház ebben talán a leginkább központosított és legnagyobb erőket mozgató szervezet, hiszen lelkészeiket az egyház szervezeten belül is képzik, segítik az ifjúsági munkában az egyházi zsinat támogatásával. Az egyértelműen látszik, hogy összeségében még most is nagy erőket mozgatnak meg az egyházak az ifjúság körében is. Az is egyértelmű, hogy a fiatalok sokkal gyakrabban használják az egyes csoportok facebook oldalát és ami még ebben igen fontos, hogy többnyire nem az anyaszervezetek oldalát látogatják, hanem egy-egy esemény saját lapját és a helyi kisebb csoportokét. Ha az egyházak feladatát figyeljük ebben, akkor látható egy újfajta, a korhoz igazodó brandépítés ebben, amit, ha jól szervezve kellő szakértelemmel végeznek igazán sok fiatalhoz eljuthat az adott térségben ezzel összekapcsolva a Kárpát-medencei magyar ifjúságot is.

Civilek, diákszövetségek...

Az ifjúsági munkával kapcsolatosan is leginkább azon szervezetek azok, melyek valóban számítanak, amelyek honlappal, közösségi oldallal rendelkeznek, hiszen a ma fiataljai számára ez a mértékadó felület. Az az egyesület hiteles a fiatalok közt, amelyik rendelkezik facebook oldallal is, hiszen a fiatalság számára a legkézenfekvőbb kapcsolódási pont, valamint információszerzési bázis. A közösségi médiumokból való információszerzés a jelenkor embere számára a legkézenfekvőbb opcióvá nőtte ki magát. Jelenleg a legtöbb

felhasználót a facebook tudhat magáénak. Leggyorsabban növekvő közösségi médium pedig az instagram, amely valószínűleg sohasem fog tudni akkora felhasználószámot produkálni, mint a facebook de a felhasználóik aktívabbak, keresési rendszere átláthatóbb, esetünkben a különböző diákszövetégek tevékenységére könnyebben megtalálhatóak, mindamelllett a felhasználóinak átlagéletkora is fiatalabb az előbbinél.

Ezen szempontok szerint jártuk körbe Kárpát-medence határon túli régióit. Elsődlegesen a diákság számára legfontosabb intézményeket, egyetemeket, diákszervezeteket vettük górcső alá.

Felvidék - Szlovákia

Diák hálózat SK

A szlovákiai székhelyű szerv számos a társadalmat érintő területen igyekeznek szerepet vállalni. A felvidéki magyarság érdekképviseletét, szakmai és közösségi fejlesztését gyakorolni. Főbb programjaik a Gímesi Művelődési Tábor, a Gombaszögi Nyári Tábor, az „ALMA” kezdeményezés és a Felsőoktatási Tájékoztató Körút. A Gímesi Művelődési Tábor egyben Gólyatábor is a szlovákiai magyar fiatalság számára. A programot először a Juhász Gyula Ifjúsági Klub szervezte meg de mára a többi tagszervezettel karöltve valósul meg. A közösségépítés és szórakozás mellett szerepet kap a kulturmisszió is szakmai előadások, irodalmi estek és színházi előadások keretein belül. Legfőbb célja, hogy az új felsőoktatásba kerülő fiatalság a felsőbb éves diákok segítségével nagyobb rálátást kapjanak az új környezetükbe való beilleszkedéshez. A tábor honlapja fiatalos, a figyelmet könnyen felkelti és folyamatosan frissül. Instagram

oldalukat 256-an követik, facebook oldalukat pedig 1331-en kedvelik és 1336-an követik jelenleg. Mind a két közösségi médiumon aktívak. Youtube csatornájára 60-an iratkoztak fel.

Gombaszögi Nyári Tábor a szlovákiai magyar fiatalság egyik legnépszerűbb programja. A tábor fesztivál és szabadegyetem státuszt is magában foglalja. A közösségépítő programok mellett a konstruktív viták is megjelennek, melyekre politikai szereplőket is meghívnak. A Tábor honlapja letisztult, friss és igényes. Facebook oldalukat 16531-en kedvelik és 16552-en követik, míg az instagram oldalukat 2466-an követik jelenleg. Mind a két platformon napra készek. Youtube csatornájuk 1034 feliratkozóval rendelkezik.

„Alma” kezdeményezés célja az információnyújtás a Diákhálózat és tagszervezeteinek munkáiról, híreiről. Emellett egy platformot nyújt a szabad véleménynyilvánításnak, ami érinthet kultúrát, közéletet, irodalmat. A megjelent számokat a Diákhálózat honlapján lehet megtalálni. Facebook oldalukat 729 kedvelik és 743-an követik jelenleg.

A Felsőoktatási Tájékoztató Körút keretein belül 37 szlovákiai magyar középiskolába és gimnáziumba látogatnak el a Diákhálózat aktivistái, ahol a helyi diákságot tájékoztatják a továbbtanulási lehetőségekről. Célja, hogy betekintés nyújtsanak a fiatalok számára a szlovákiai és cseh felsőoktatási képzésekbe, hogy az eligazodásukat megkönnyítsék. Facebookon jelenleg 103-an kedvelik és 104-en követik őket.

JUGYIK – Juhász Gyula Ifjúságiklub

A Nyitrai magyar fiatal diákok felkarolását, támogatását és a későbbiekben az elhelyezkedésükben való segítségüket tűzte ki céljául. Emellett a zoboralji magyarság megmaradásáért is küzd. Kimagasló szerepük volt a nyitrai magyar kulturális élet fellendülésében. Hozzájárultak többek között színjátszó körök, szakkörök, néptáncsoport és esztráda együttes működéséhez. Munkáságuk során leginkább a kulturális nevelésre, a kultúrmisszióra helyezik a hangsúlyt. Rendszeres eseményeik közé ezért is tartoznak felolvasó estek, irodalmi estek, színházlátogatások, előadások. Céljuk egy erős magyar identitású fiatalság támogatása, nevelése. Honlapjuk egyszerű és kissé idejétmúlt. Nagyobb hangsúlyt fektetnek a közösségi médiumokba. Indtagram oldalukon 443 követőjük van jelenleg, míg facebook oldalukon 1796 kedvelőjük és 1797 követőjük van. Youtube csatornájuk inaktív, feliratkozójuk száma 25.

JAIK – József Attila Ifjúsági Klub

Jelenleg generáció váltáson átesett ifjúsági klub szeretné a múltban kitűzött célokhoz igazodva jelenleg is létrehozni egy aktív közösséget a magyar egyetemistákból, diákokból. A közös bulikon túl jelenleg a kulturális nevelésre szeretnének nagyobb hangsúlyt fektetni. Ide tartoznak az író- olvasó estek, színházi előadások, beszélgetőestek. Saját honlapjuk nincsen, de a közösségi médiában megtalálhatóak és aktívak is. Facebook oldaluk 4559 kedvelővel és 4547 követővel rendelkezik jelenleg. Instagram oldalukat 290 követik.

JóMód – Jókai Mór Diákkör

Célja a helyi ifjúság közösségépítése. Ezt leginkább különféle találkozókkal, tematikus eseményekkel, estekkel próbálják elérni. Saját honlapjuk nincsen. A közösségi médiában viszont aktívak. Instagram oldalukat 122-en követik, facebook oldalukat pedig 1524-en kedvelik és 1537-en követik jelenleg

KIKELET – Kassai Ifjúsági Közösség

Céljuk olyan programok és események szervezése, melyek leginkább a kassai magyar fiatalságot szólítják meg. Jó kapcsolatot ápolnak a Kassai Magyar Fórummal. Rajtuk kívül együttműködnek a kassai Thália Színházzal, Rovás Akadémiával és a helyi Csemadok szervezettel, akikkel karöltve közösen szervezik meg a Magyar Dal Napját. Leginkább közösségépítés, identitás megóvása a céljuk, de közös túrák szervezésével az egészséges életre való neveléshez is hozzájárulnak. Saját honlapjuk nincsen, de a közösségi médiumokon szerepelnek. Facebook oldalukat 1884-en kedvelik és 1892-en követik, instagram oldalukat pedig 261-en követik jelenleg, a közösségi média platformjukon aktívak.

Kárpátalja

KMDFKSZ - Kárpátaljai Magyar Diákok és Fialat Kutatók Szövetsége

Ungvári székhelyű megyei szinten bejelentett diák- és doktorandusz szervezett. 2006-tól tagja az Összhang érdekegyeztető diákfórumnak. Tagsági kapcsolatban áll továbbá a Magyar Ifjúsági Konferenciával, valamint a Juventus Soliditas szervezettel is együttműködik. A szervezet alapjába véve a politikai, de nyíltan kiállnak a magyar

identitásuk mellett, a nemzettudat megerősítése érdekében, az egyre nehezedő politikai viszonyok ellenére is. Feladataik sokrétűek. Ellátják egy hallgatói önkormányzat feladatkörét, vagyis érdekképviselőt, szakmai segítségnyújtás, erkölcsi- és kulturális értékek támogatása. Többek között ezen tevékenységek sikerességének érdekében tartanak szoros szakmai kapcsolatot a szomszédos országokban működő ifjúsági szervezetekkel. Ezutóbbi tevékenységük sajnos ritkaság számban mehet, hiszen a <https://www.karpatinfo.net> honlapon is azt a véleményt osztják, hogy a Kárpátaljai ifjúsági szervezetek legfőbb problémája a zártság, információcsere hiánya, kölcsönös segítség meg nem léte. Emellett igyekeznek a magyarajkú ifjúságban a társadalmi kötelezettség és az aktív állampolgári szerepköröket megerősíteni. Ennek érdekében rendezvényeket szerveznek, mint például a március 5.-én megszervezésre kerülő békemenet.

Céljaik változatosak, de láthatóan a kárpátaljai magyarság tudományos érvényesülését segítik, amik a nyelvi korlátok miatt akadályokba ütközhetnek. Ezért is tartanak tudományos konferenciákat, tanfolyamokat szerveznek és lehetőséget biztosítanak a fiatal kutatók tudományos munkáinak publikálására.

Sajnos a jelenlegi politikai viszonyok jól láthatóan megnehezítik a szervezet működését. Például a Békemenet idén nem kerülhetett megrendezésre, tartottak az esetleges provokatív értelmezésétől. Ennek ellenére a szervezet a mai napig aktívak. A legutóbbi nagyobb volumenű rendezvényük a Momentum Doctorandussal (MD) közösen megrendezett IV. Kárpátaljai Nyári Egyetem volt. Központi téma

pedig az oktatás- és ifjúságpolitika. Ezen belül is a Kárpátmedencében élő fiatalok nehézségei és lehetőségei. Kitértek még az ifjúsági szervezetek szerepére, valamint az életpálya építésének lehetőségeire a felsőoktatásban. A rendezvénynek a Tiszapéterfalvi Református Líceum adott otthont.

A szervezet a közösségi médián aktívan jelen van. Facebookon 2332 kedveléssel és 2363 követéssel rendelkeznek. Instagram oldaluk nincs. Youtube csatornájuk nem frissül, feliratkozóik száma is alacsony, 69 fő. A szervezet honlapja nem frissült komolyabban 2017 júliusa óta.

UMDSZ ISZ – Ukrajnai Magyar Diákszövetség Ifjúsági Szervezete 2006 ősszén alakult meg Beregszászon. Célkitűzésük az anyaszervezet (UMDSZ) programjaira épít. Céljuk, ifjúságpolitikai szemszögből nézve egy olyan feltételrendszer megteremtése, melynek keretein belül a magyarajkú ifjúság szülőföldjén akadálymentesen tudjon érvényesülni, ugyanakkor saját identitását megtudja őrizni. Igyekeznek a közösségépítésén túl egyéni szellemi és fizikai fejlődésre ösztönözni a fiatalságot. Szellemi fejlesztés szempontjából a munkaközvetítés, oktatási és kulturálisprogramok kidolgozása fajsúlyos. Fizikai fejlődést tekintve pedig igyekeznek minél több fiatal számára rendszeres testedzést biztosítani, a tehetségigéreték tehetségének kibontakozása érdekében pedig sportlehetőségek, valamint iskolai testnevelést fejlesztéséhez járulnak hozzá, illetve helyi, regionális és országos versenyek kiépítésében segídeknek. Mindezt úgy, hogy igyekeznek más Kárpátaljai ifjúsági szervezetekkel is a kapcsolatot fenntartani, ápolni. A szórványban,

91

diaszpórában élő magyarajkú fiatalság érdekében közösségi házakat, ifjúsági irodákat működtetettnek. Oktatási, művelődési, egyházi és civil szervezetek közti kapcsolatok kiépítését elősegítik. Igyekeznek hozzásegíteni a fiatalságot a minőségi oktatás lehetőségéhez. A fiatalság szülőföldön való megmaradása érdekében szorgalmazza a szociális juttatások és kedvezmények körét általánossá tenni a diákság számára, utazási kedvezményeket kiterjesztését távolsági autóbussz járatokra is, bérlakás-program beindítását és a tandíjrendszer átalakítását annak érdekében, hogy az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező családból származó fiatalok számára is elérhető legyen a felsőoktatás. Ezenkívül a munkanélküliség csökkentése érdekében kormányzati és önkormányzati programok, valamint a fiatal vállalkozókat és gazdákat is igyekeznek különféle programok beindításával támogatni. Saját honlappal nem rendelkeznek, de a karpatinfo.net honlapon részletesen bemutatják a stratégiájukat, terveiket. Közösségi médián nem szerepelnek

Erdély, Pátrium

Centrum Studiorum Egyesület

A sepsiszentgyörgyi egyesület fő célkitűzése a SIC Card diákigazolvány működtetése. Az igazolvány igényelhető bárki számára, aki rendelkezik aktív jogvisztonnyal egy Székelyföldi tanintézménnyel, 6 és 35 év között, etnikumtól függetlenül. Ennek az igazolványnak a birtokosai kedvezményekre jogosultak különböző partnereknél. Jelenleg közel 12 partnerrel dolgoznak össze, viszont a honlapon az az oldal, ahol felsorolják partnereiket, nem működik. 2018-ban a Kolozsvári Magyar Diákszövetség által kiadott

igazolvánnyal (A Kártya) „egyesült”, azaz kölcsönösen jogosultak az igazolvány tulajdonosaik egymás régióbéli partnerek által felajánlott kedvezményekre. Mindezek mellett az egyesület különböző szabadidős tevékenységeket szervez, valamint gazdasági és szakmai érdekképviselőt lát el.

A facebook oldala népszerű és arról tanúskodik, hogy ismert a fiatalok körében. Az oldalt érezhetően fiatalok kezelik az oldalt. Megjelenése és stílusa is könnyed hangvételi. Itt osztják meg a lehetséges partnereket, többek között fodrászatot, fesztiválokat, éttermeket. Az oldal jelenleg is aktív, kedvelői és követői száma 1233, illetve 1216 fő.

Kolozsvári Magyar Diákszövetség – KMDSZ ennél sokkal nagyobb online téren való megjelenéssel rendelkezik. Ennek legfőbb oka valószínűleg az, hogy a Centrum Studiorum Egyesület tevékenysége sokkal inkább rétegtevékenység, valamint kevésbé nyilvános. Itt értem a különböző egyéni érdekképviselőket, mint a KMDSZ oktatáspolitikai tevékenysége vagy a hallgató réteg képviselője, ami egy sokkal nagyobb réteget képvisel.

Kolozsvári Magyar Diákszövetség

A Kolozsvári Magyar Diákszövetség 1990 évektől működő érdekképviselői, érdekvédelmi és kulturális szervezet. KMDSZ célkitűzése az oktatásra összpontosul, viszont ezen belül szerteágazó. Megtalálhatjuk itt egy önálló magyar nyelvű felsőfokú oktatási intézményrendszer létrehozásának, valamint annak működtetésének támogatására irányuló intézkedéseket. Erre kiváló példa a már 1998-as évektől megszervezésre kerülő ETDK – Erdélyi Tudományos Diák

Konferencia, amelyben tudásukat, kutatási eredményeiket mérhetik össze főiskolai, valamint egyetemi hallgatók különböző humán és reáلتudomány szakterületein belül. ETDK létjogosultságát is alátámasztja, hogy egyedüli erdélyi reál- és humánkonferencia diákkonferencia, amely felvételi jogot biztosít a magyarországi Országos Tudományos Diákköri Konferenciára - OTDK. Működtetik még a „Palota és konyhá” elnevezésű programjukat, ahol ingyenes lakásközvetítéssel segítik a diákokat. A diákszövetség internetes honlapja stabil, friss és igényes, hasonlóan a facebook oldalukhoz, ami nem kevesebb, mint 12044 kedvelést és 12047 követést számlál. Láthatóan ez a legaktívabb és legfontosabb kapcsolattartási internetes médiumuk. Ennek megfelelően aktívan kommunikálnak ezen keresztül. Instagram oldallal is rendelkeznek, összesen 1854-en követik őket jelenleg. A legnépszerűbb videómegosztó honlapon a saját csatornájuk 80000 fölötti megtekintésnél jár.

Erdélyi Ifjúsági Egyesület

Főbb támogatójuk az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint az Erasmus+. Célkitűzésük az erdélyi fiatalok személyiségfejlesztése, közösségépítése, valamint a környezettudatosságra és a fenntarthatóságra való nevelés, illetve a hátrányos helyzetű csoportok integrálása. Ennek elérésének érdekében különféle tevékenységeket működtetnek, mint például ifjúsági csereprogramot, ahol különféle modernkori globális problémákra reflektáló témákat elemeznek. Illetve tartanak kortárssegítő- és ifjúsági vezetőképző tréningeket és nyári táborokat, valamint tematikus hétvégeket EVS csereprogramban

is részt vesznek. Regionális programjaik közé tartozik a Ifjúsági hét, Tolerancia nap, Városi gólyabál, Filmklub és a „Perdülj Rá”.

Sapienta Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Az egyetem ifjúságsegítését, érdekképviselését, a hallgatók tanulmányi, ösztöndíj- és támogatási ügyeinek intézésében aktívan szerepet vállal a helyi Hallgatói Önkormányzat. Tudományos és Szakmai diákörök és diákotthonok működtetésében szervezésében szerepet vállalnak. Az egyetem hallgatóinak a hazai és külföldi oktatási, kulturális és tudományos képzési kapcsolatainak építését támogatják. Idén újra partnerei lettek a Kolozs megyei fórum – Kiforgyakornoki programjának, ahol egy hat tagú csoport az őszi folyamán körbe járják a kolozsvári, bukaresti és a brüsszeli közintézményeket. A programra jelentkezhetnek azok, akik közigazgatás, jog, kommunikáció vagy akár nemzetközi kapcsolatok szakokon tanuló diákok. A Hallgatói Önkormányzat tagjai az elmúlt 1 évben folyamatosan cserélődött, így a pozícióval és az abból származó anyagi javakkal való visszaélés kizárt. Közösségi médián kifejezetten aktívak. Facebookon 2848-an kedvelik és 2908-an követik őket. Instagram oldalukon 598 követővel rendelkeznek és a youtube csatornájukon viszont elenyésző 37 feliratkozóval rendelkeznek.

Medgyesi – MADISZ

A szervezet főbb feladata az nemzeti öntudatra integritás megvédésére, asszimiláció elleni küzdelemre épül. Hagyományos rendezvényeiket is ezek a gondolatok szövik át. Főbb programjuk a Hosszabbított program. A program célja kisiskolás korú gyermekek tanulásának támogatása, szabadidősprogramok szervezése, valamint a

programban résztvevő 50-60 gyermek ingyenes étkezésének biztosítása. A programot 2019-ben tervezik a többi szórvány megyére is kiterjeszteni. Főbb támogatójuk a Magyar Kormány, RMDSZ és az OTP.

Online csupán a honlapjukon vannak jelen. Közösségi médiában viszont meglehetősen erősek, a facebookon majd 2500 ember kedveli és követi őket.

Vajdaság

VIFÓ – Vajdasági Ifjúsági Fórum

Céljuk a vajdasági magyarság, azon belül is a fiatalság identitásának megerősítése, közéletbe való bevonása, valamint a kulturális élet fellendítése. Emellett természetesen a szakmai tudásbázis gyakorlati és elméleti fejlesztése. Minezeket különféle rendezvényeiken keresztül szeretnék elérni. A szakmai fejlesztésre irányuló programok a Szabadegyetem, VIFÓ Ifjúsági Konferencia, illetve a „Kiállni sosem ART” rendezvényük, ahol a vajdasági fiatal művészek munkáinak megjelenését, illetve maguknak a művészeknek a bemutatkozását segítik elő. Közösségépítés szempontjából pedig rendszeresen tartanak tematikus bulikat, összegytemi gólyabulikat, valamint a középiskolások számára Diákhétvégét. A szervezet honlapja minimalista, igényes, könnyen kezelhető. Közösségi médiát egyesek használják bár aktivitásuk alácspant július óta. 1639 kedvelőjük van jelenleg és 1635-en követik őket facebookon. Instagramon aktívabbak, követőik száma 415. Youtube csatornájukra összesen 40-en iratkoztak fel.

Vajdasági Magyar Szövetség Ifjúságpolitikája

A Vajdasági Magyar Szövetség a magyar közösség egyenrangúságát szolgáló nemzeti és regionális politikai párt. A vajdasági magyarság legnépszerűbb érdekképviselői szerve. Igazgatja az ifjúsági szervezetekkel való közös munkát. A VMSZ több lehetőséget szerezni a helyi-, községi-, városi- és körzeti szervezetek munkáiban az ifjúsági szervezetek képviselőinek. Támogatja a különböző profilú ifjúsági szervezetek megalakítását, megalakulásuk után is segítik munkájukat. V MSZ által felkarolt ifjúsági rendezvények felélénkítették szülőföldünk magyar ifjúságát, és pozitívan hatottak annak közéleti szerepvállalására. Szorgalmazzák a sorkatonai szolgálat idejének további csökkentését, valamint a civil szolgálat lehetőségének következetes alkalmazását.

A VMSZ kiemelt célja integrálni a vajdasági magyar ifjúságot a társadalomba, ezzel is lehetőséget teremteni az államigazgatásban, az önkormányzatokban, a közszférában, de a gazdasági élet minden szintjén is.

Összegzés

A működő dákszövetségek száma meglehetősen nagy és összeségében több tízezer fiatalt, elsősorban diákot képesek elérni. A sok kis szervezet eredményessége egyrészt abból fakad, hogy kisebb közösségeket, városi, területi alapon működő csoportokat mozgatnak. Így egyben kezükben a lehetőség arra, hogy valódi közösségépítővé váljanak. A kor szellemiségéhez igazodva az ifjúsági szervezetek leginkább a közösségi oldalakat használják legfőbb információforrásnak, de látni azt is, hogy a komolyabb és fontosabb programjaikat, eszmeiségüket és küldetésüket bemutató anyagokat,

dokumentumokat a honlapjaikon osztanak meg. A honlapok frissessége, fiatalossága, kezelhetősége nagyon nagy különbséget mutat. Pedig ez utóbbi is növeli egy-egy szervezet hitelességének látszatát. Azt látni, hogy vannak, akik a facebook és instagram oldalak mellett néhányan megpróbálkoznak a youtube csatornákkal. Akár a honlapok, akár a youtube csatornák is sokkal kedveltebb fórummá válhatnának, ha ezekhez társul egy lendületesebb, erősebb háttér és megfelelő infokommunikációs szakértelem. Ez viszont már erőteljesen függ az anyagi erőforrásoktól is, amivel nem biztos, hogy ezek a szervezetek rendelkeznek

Az ifjúsági csoportok számára és a sokrétű támogatások között kapcsolatépítésük segítésére a lehetőségek adottak a nagy ernyőszervezetek közreműködésével, melyek mögött többnyire komoly kormányzati támogatás is van.

Azt látjuk, hogy nagyon jól és könnyen felfedezhetők a jól működő szervezetek, hiszen meglehetősen sok olyan fórum van, amelyek adatbázisában van elérhetőség. Ilyen a Magyar Ifjúsági Értekezlet, Magyar Ifjúsági Konferencia Egyesület, Nemzeti Ifjúsági Tanács, a Bethlen Gábor Alapkezelő, a Magyar Cserkészszövetség és még sorolhatnám. Ezen szervezetek honlapjai alapján valóban tartalmas, hasznos információforrásra találhatunk az ifjúság ügyében is. A régiók és azok szervezetei így valóban elérhetővé válnak és a jól kezelhető honlapokon túl valamennyien rendelkeznek a közösségi médiában is kellően fiatalos és lendületes oldallal. Ez utóbbi lendületességét igazolja a folyamatos beírások és gyakori megosztások száma. Ez utóbbi fontos is, hiszen ezen közösségi

rendszerek működésében fontos momentum az, hogy mekkora az a kör, ahova a megosztások láncreakcióival eljutnak az információk. A közösségépítés e virtuális térben történő szervezését kellő szakértelemmel és tudással kell áttranszformálni a valós közösségi terekbe. Szükséges a személyes kapcsolódást, találkozást testközelivé tenni. Értékmentéssé kell tenni az élményteremtést. Azt látni minden felületen, hogy a rekreációs programok széles tárháza az, ami igazán sok reakciót „like”-t eredményez. A fesztiválok, a nyári programok, a találkozók azok, amik igazán fontosak a fiatalság számára. Figyelve a rekreációs kutatások eredményére ezen eseményeket kell felhasználni nem direkt módon az értékmentésre, az érzékenyítésre, a személyiség, kompetenciafejlesztésre, a valódi kulturális értékek és igényesség átadására.

Szakmai ajánlások – javaslatok

A hipotézisek felállításakor az egyén, valamint a közösség pszichés, motivációs, szervezeti kultúra, szervezetrányítási szükségletei kerültek előtérbe, ebből kifolyólag erre vonatkozóan kerültek megfogalmazásra a javaslatok, cselekvési terv, szakmai ajánlás.

Olyan programokat kívánunk megvalósítani, amelyek többségében valamennyi hipotézisünket érinti, arra hatással van.

1. Személyiségfejlesztő programokkal megtámogatni a következő személyiségjegyeket (Big Five):extraverzió, barátságosság, érzelmi stabilitás, nyitottság, lelkiismeretesség
2. Érzékenyítő programok alkalmazása tekintettel
 - a hátrányos helyzetűekre
 - fogyatékkal küzdőkre
 - más generációkra
 - devianciával érintettek
- b. Szociál-kognitív modell mentén kutatni az egyén-szituáció-viselkedés kapcsolatát, reagálni e modell mentén az ártó hatásokra (mélyszegénység, deviancia)
- c. Honismereti, hagyományőrző, kulturális programok térségi és régiós szinten valamint régiókon átívelő módon
3. Motiváció erősítés
 - külső és belső motivációs, identifikáció
 - autonómia, teljesítmény, kapcsolat, önmeghatározás stb iránti motiváltság erősítése

1. Készségfejlesztő, kompetenciafejlesztő, ismeretátadó, felkészültséget segítő, marketing ismeretek erősítő képzések szakembereknek
2. Képzések fiataloknak, önkénteseknek
 - önkéntes képzés
 - készség, kompetenciafejlesztés
 - speciális ismeretek, tanfolyamok
 - érzelmi intelligencia erősítése
3. Kompetencia fejlesztő, felzárkóztató programok, valamint készségfejlesztés (kommunikáció, konfliktuskezelő, stb) hátrányos helyzetű fiataloknak
4. Munka kipróbálás lehetőségei (önkéntesek részére sajátos Erasmus program)
 - régióon belül és kívül
 - régiókon átívelő módon
5. Szervezetek közötti együttműködés erősítése
 - régióon belül és kívül
 - közös projektek támogatása
 - Civil Információs Centrum lehetőségeinek használata
6. Rekreációs programok: régiókon belül és azokon átívelő módon, táborok, csere utak, rendezvények, kellemes és hasznos időtöltések szervezése
7. Szociális segítség a helyi szociális szabályozása mentén bevonható szervezetekkel, egyházakkal és állami eszközökkel

8. Egészségfejlesztés

- biológiai, fiziológiai ismeretek átadása, felvilágosítás, egészségtudatosság erősítése
- pszichológiai egészségtudatosság, lelkiegészségre való igényesség erősítése
- szociális értékek megismertetése, szocializációs készségfejlesztés, életviteli, életmódbeli, és egyéb szociális készségek, igények fejlesztése
- spirituális – a spiritualitással kapcsolatos ismeretek átadása és az ahhoz való viszonyulásban való eligazodásban való segítség, tanácsadás,

9. Ifjúságkutatók megfelelő nagyságú mintavétellel a célcsoportban és valamennyi régióban, mely kiterjed az alábbi területekre: szabadidő eltöltése, családi viszonyok, közösségi média, internethasználat, szociális helyzet, tervek (család, karrier), elvándorlás, valamint attitűd,

10. Karrier, életpálya tanácsadás

- a képességhez, érdeklődéshez illő pályaválasztási tanácsadás
- a lehetőségek feltérképezése, képzések elérhetővé tétele
- a hátrányos helyzetű, lemaradó fiatalok számára speciális tréningek (életvitelt, pszichoszociális fogyatékossgot, munkaalkalmasságot érintő problémákra fókuszált speciális tréningek)
- NEET fiatalok motiválása (reagálni a problémára, motivációs és készségfejlesztő tréningek)

11. Workshopok rendezése regionális szinten a jógyakorlatok átadása érdekében nem csupán szervezeteknek, szakembereknek, hanem önkénteseknek, segítőknél és célcsoportnak (fiataloknak) is.
12. Szervezetfejlesztési, tanácsadás
 - technikai (jogszabályok, szervezési ismeretek, vezetési ismeretek)
 - szervezetpszichológiai ismeretek bővítése (pszichológia modellek, törvényszerűségek, szervezeten belüli és kívüli viszonyok, motivációk, stb.)
 - gazdasági, közgazdasági ismeretek (szociálisgazdaság, keresztényszemléletű közgazdaság, brandépítés, szociálisszövetkezetek működtetése, könyvelés)
13. Rendezvények
 - kultúra, hagyományok
 - pályaválasztási vásárok régiós szinteken
 - iskolák, képzések, életpályák, ösztöndíj lehetőségek bemutatása
14. Önkéntes munkával kapcsolatos ismeretek átadása (önkéntesmenedzsmenti ismeretek, önkéntesség hasznossága az egyén a közösség és az elért cél szempontjából, társadalmi, pszichés, szociális, stb.)

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

Hivatkozások

Államtitkárság, K. é. I. M. N., 2011. *Magyar Nemzetpolitikai Stratégia , A nemzetpolitikai stratégia kerete.* Budapest: MÁÉRT.

Bali János, Hajdu Ágnes, Marelyin Kiss József, Nádas Zsófia, 2017. *Hazatalálók és hazát találók.* Budapest: Nemzetstratégiai Kutatóintézet.

Dominique Bénard, J. C. J., 2005. *RAP – a nevelési program.* hely nélkül.:Cserkészmozgalom Világszervezete.

Hablicsek László, Tóth Pál Péter, Veres Valér , 2004. *A kárpát-medencei magyarság demográfiai helyzete és előreszámítása, 1991-2021.* Budapest: KSH Népeségtudományi Kutató Intézet.

Hablicsek László, Tóth Pál Péter, Veres Valér, 2004. *A Kárpát-medencei magyarság demográfiai helyzete és előreszámítása, 1991-2021.* Budapest: KSH Népeségtudományi Kutató Intézet.

Papp Z. Attila, V. V., 2007. *Karpat Panel 2007.* Budapest: MTA ETNIKAI-NEMZETI KISEBBSEGKUTATO INTEZET .

Papp, Z. A., 2017. *Változó kisebbség.* Budapest: Mathias Corvinus Collegium Tihanyi Alapítvány – MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet.

Porpély, G., 2015. *Népfogyatkozás.* Budapest: Regio.

SAFEPACK, M., 2013. hely nélkül.: <https://www.fuen.org>.

Szabó Andrea, Bauer Béla, Laki László, Nemeskéri István, 2002. *Mozaik 2001,* Budapest: Nemzeti Ifjúságkutató Intézet.

Szabó Andrea, Bauer Béla, Pillók Péter, 2013. *Mozaik 2011, Magyar fiatalok a Kárpát-medencében.* Szeged - Budapest: Belvedere.

Tátrai, P., 2017. A magyar szórványok száma és regionális megoszlása a Kárpát-medence. *Kisebbségi Szemle*, 14. kötet.

Veres, V., 2004. A kárpát-medencei magyar fiatalok életeseeményei.... *Erdélyi társadalom*, 2. kötet, pp. 25-58.

Felhasznált kutatások, tanulmányok:

- Mozaik 2001 Magyar fiatalok a Kárpát-medencében.
- Mozaik 2011 Magyar fiatalok a Kárpát-medencében.
- Ifjúság 2008 Gyorsjelentés
- Magyar Ifjúság Kutatás 2012 –Magyar fiatalok a Kárpát-medencében
- Magyar Ifjúság Kutatás 2016 –Magyar fiatalok a Kárpát-medencében
- Arctalan nemzedék Ifjúság 2000-2010
- 25 évJelentés az ifjúságügyről
- GeneZYs 2015
- Változó kisebbség Kárpát-medencei magyar fiatalok A GeneZYs 2015 kutatás eredményei
- A Kárpát-medencei magyarság demográfiai helyzete és előreszámítása, 1991–2021
- Külhoni Magyar Ifjúság kutatás 2014
- Kárpát medencei magyar fiatalok 2019

Ábrajegyzék:

1. ábra A magyar szórványok száma és regionális megoszlása kárpát-medence Magyarországon kívüli területén (Tátrai, 2017)
2. ábra Leginkább úgy írnám le magam.... (Szabó Andrea, Bauer Béla, Laki László, Nemeskéri István, 2002, p. 42)
3. ábra Más nemzetiségű párral élők aránya nemenként, forrás: Magyar ifjúság kutatás 2016
4. ábra A Kárpát-medencei magyarság demográfiai előszámítása (1991-2021) (Hablicsek László, Tóth Pál Péter, Veres Valér, 2004)
5. ábra Honosítottak száma (Papp, 2017)
6. ábraforrás: ksh.hu
7. ábra a stratégia főbb kapcsolódási pontjai (Államtitkárság, 2011, p. 8)
8. ábra Dolgozna-e Ön....? Külföldi munkavállalási tervek...forrás: Magyar ifjúság kutatás 2016
9. ábra Tervezed-e? Elvándorlási tervek....forrás: Ifjúságkutatás 2019
10. ábra Magukat kisebbségi és többségi nemzethez tartozónak egyaránt vallók aránya forrás: GenezYs 2015 kutatás (Változó kisebbség)
11. ábra Az otthoni internet hozzáférés aránya régióként, százalékosan forrás: Mozaik 2001
12. ábra Napi internet használat forrás : Magyar ifjúság kutatás 2016

Mellékletek

1. sz melléklet

Kérdések -Fókuszcsoportos beszélgetések

1. Milyen általános tapasztalatotok van a kutatásról?
2. Miként készültetek fel a munkára?
3. Mennyire vettétek munkátok során figyelembe az előző kutatások tapasztalatait?
4. Milyen módszerrel és kikkel dolgoztatok a munka során?
5. Volt-e magának a kutatásnak megérzéseitek, tapasztalataitok szerint kohéziós, közösségépítő, megerősítő szerepe a saját közösségeitekben?
6. A közösségépítő munkátokban mennyire tudják felhasználni a tapasztalatokat?
7. Mennyire érzitek fontosnak a határon túliként ezt a munkát?
8. Mennyire érzitek magatokénak, értük valónak ezt munkának?
9. Tapasztaltatok-e ellenállást a környezetekben akár a fiatalokban, akár az adott országban élő többségiek, hivatalok részéről a kutatással kapcsolatosan?
10. Tapasztaltatok-e félelmet esetleg a kutatásban való részvétellel kapcsolatosan?
11. Hányan dolgoztatok ebben a projektben és mennyire voltak segítőkészek a fiatalok?
12. Miként látjátok az ifjúság helyzetét az adott környezetben, mint magyar fiatalok?

13. Mennyire érzik, tapasztalják meg a fiatalok az anyanemzet támogatását a mindennapokban, az oktatásban, a családalapításban?
14. Mennyire fontos ott a fiatalok számára megmaradni magyarságukban?
15. Miként látjátok az elvándorlás problémáját az adott környezetben?
16. Milyen jövőképpel rendelkeznek az ifjak, mennyire pozitívan néznek a jövőjük felé?
17. Mi a legfontosabb a fiatalok számára, mi az ami leginkább hiányként jelenik meg az életükben (dologi, szellemi, értékrendbeli, -oktatás-kulturális és szellemi lehetőségek-létebiztonság – erkölcsi értékrendbeli stabilitás – családi háttér, stb értelemben)
18. Mi az, amit még elmondanátok a kutatással kapcsolatban?
19. Mik a személyes meglátásaitok a kutatással kapcsolatosan? Mire tudjátok ezt használni, ha tudjátok...
20. Számotokra, mint közösségépítésben alkotó ember számára mi az a legfontosabb feladat, amit az adott korosztály felé magatokénak éreztek és ebben mi az a segítség, amit megkaptok és mi az, amire még ezentúl is szüksége lenne? Mennyire segíti ebben a saját politikai, társadalmi, nemzetiségi környezetetek? Mennyire segíti az anyanemzet?
21. Tapasztalt szakemberként miként látjátok a fiatalok helyzetét.

2. sz melléklet

Kérdések - Strukturált interjú 1.

1. Hallgatói önkormányzat működik-e és miként?
2. A hallgatók milyen tevékenységben vesznek részt az önkormányzaton keresztül?
3. Szoktak-e lenni és milyen gyakorisággal ifjúsági fórumok?
4. Az ifjúsági fórum, a hallgatói önkormányzat, és egyéb civilszervet között van-e együttműködés és ha igen ez miként valósul meg (formális, informális kapcsolat)? Vannak-e közös tevékenységek? Miként segítik egymás munkáját?
5. A hallgatók támogatása miként és hogyan történik, kik abban a legfontosabb támogatók, szereplők, mik ennek a folyamatnak, segítségnek a legfontosabb mozzanatai? (szociális támogatás, ösztöndíjak, karriertanácsadás, stb.)
6. Mindez milyen hatással van a hallgatókra?
7. A hallgatók életére, körülményeire, lehetőségeire milyen hatással van a civil, egyházi szervezetek támogatása, van-e velük valódi együttműködés?
8. Mit tud mondani a hallgatói élet közéleti szerepéről akár az adott oktatási intézményben, akár az adott térségben?
9. Ön hogyan látja a diákönkormányzat, diákszervezetek szerepét, a hallgatói önkormányzat lehetőséget és fejlődési irányát, milyen javaslatai vannak?
10. Miként látja az egyházak szerepét ebben a folyamatban?

11. Miként látja Ön a jövő lehetőségeit, az anyaország szerepét a fiatalok esélyeinek, lehetőségeinek, kompetenciáinak, társadalmi szerepvállalásának fejlesztésében?

12. Mi az, amit a fiatalokért Ön szerint még tenni kellene, hogy több eséllyel, jobb kondíciókkal induljanak a jövő felé?

3. sz melléklet

Kérdések - Strukturált interjú 2.

1. Mit tud mondani a hallgatói élet közéleti szerepéről akár az adott oktatási intézményben, akár az adott térségben?
2. Ön hogyan látja a diákönkormányzat, diákszervezetek szerepét, a hallgatói önkormányzat lehetőséget és fejlődési irányát, milyen javaslatai vannak?
3. Miként látja az egyházak szerepét ebben a folyamatban?
4. Miként látja Ön a jövő lehetőségeit, a magyar kormány, az anyaország szerepét a fiatalok esélyeinek, lehetőségeinek, kompetenciáinak, társadalmi szerepvállalásának fejlesztésében?
5. Mi az, amit a fiatalokért Ön szerint még tenni kellene, hogy több eséllyel, jobb kondíciókkal induljanak a jövő felé?

